SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-196-26

Druk nr 3293

Warszawa, 4 listopada 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Jednocześnie, z uwagi na proponowane wejście w życie regulacji 1 stycznia 2027 r. oraz na konieczność ogłoszenia w Dzienniku Ustaw do 30 listopada 2026 r., przedstawiam wniosek o skrócenie postępowania z projektem ustawy.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, z późn. zm.[1)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem art. 29–30f, pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali podatkowej:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	130 000	12 % minus kwota zmniejszająca podatek 3 600 zł
130 000	150 000	12 000 zł + 24 % nadwyżki ponad 130 000 zł
150 000		16 800 zł + 32 % nadwyżki ponad 150 000 zł

”;

2) w art. 30h w ust. 1 wyrazy „4 %” zastępuje się wyrazami „5 %”;

3) w art. 32:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zaliczki za miesiące od stycznia do grudnia wynoszą:

1) za miesiące, w których dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika nie przekroczył kwoty 130 000 zł – 12 % dochodu uzyskanego w danym miesiącu;

2) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika przekroczył kwotę 130 000 zł oraz nie przekroczył kwoty 150 000 zł – 24 % dochodu uzyskanego w danym miesiącu;

[1)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2026 r. poz. 779, 846, 1079, 1098, 1123, 1287, 1347, 1354 i 1371.

3) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika przekroczył kwotę 150 000 zł – 32 % dochodu uzyskanego w danym miesiącu;

4) za miesiąc, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika przekroczył kwotę 130 000 zł lub 150 000 zł, odpowiednio:

a) 12 % od tej części dochodu uzyskanego w danym miesiącu, która nie przekroczyła kwoty 130 000 zł,

b) 24 % od tej części dochodu, która w danym miesiącu przekroczyła kwotę 130 000 zł, ale nie przekroczyła kwoty 150 000 zł,

c) 32 % dochodu od nadwyżki ponad kwotę 150 000 zł.”,

b) w ust. 3:

– w pkt 1 wyrazy „120 000 zł” zastępuje się w wyrazami „130 000 zł”,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dochody podatnika przekroczą kwotę 130 000 zł, ale nie przekroczą kwoty 150 000 zł, a dochody małżonka lub dziecka, które łączy się z dochodami podatnika, nie przekroczą kwoty 130 000 zł – zaliczki za wszystkie miesiące roku podatkowego wynoszą 12 % dochodu uzyskanego w danym miesiącu od tego płatnika;”,

– dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) dochody podatnika przekroczą kwotę 150 000 zł, a dochody małżonka lub dziecka, które łączy się z dochodami podatnika, nie przekroczą tej kwoty – zaliczki wynoszą:

a) za miesiące, w których dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika nie przekroczył kwoty 150 000 zł – 12 % dochodu uzyskanego w danym miesiącu od tego płatnika,

b) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód podatnika przekroczył kwotę 150 000 zł – 24 % dochodu uzyskanego w danym miesiącu od tego płatnika,

c) za miesiąc, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika przekroczył kwotę 150 000 zł – 12 % od tej części dochodu uzyskanego w danym miesiącu od tego płatnika, która nie przekroczyła kwoty 150 000 zł, oraz 24 % od tej części dochodu, która przekroczyła tę kwotę.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 554, 779, 846, 912, 1123, 1287 i 1371) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19:

a) w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) 22 % podstawy opodatkowania, z zastrzeżeniem pierwszeństwa stosowania stawek określonych w pkt 3 i 4 – w przypadku:

a) podatników, u których wartość przychodów uzyskanych w roku podatkowym poprzedzającym bezpośrednio dany rok podatkowy, przekroczyła równowartość 50 000 000 euro,

b) podatników, którzy w którymkolwiek dniu roku podatkowego bezpośrednio poprzedzającego dany rok podatkowy byli jednostkami składowymi grupy krajowej lub grupy międzynarodowej w rozumieniu odpowiednio art. 2 ust. 1 pkt 8 i 9 ustawy z dnia 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych, do których stosuje się przepisy tej ustawy zgodnie z art. 4 tej ustawy, przy czym w przypadku podatkowej grupy kapitałowej warunek ten odnosi się do spółki tworzącej tę grupę.”,

b) ust. 1f otrzymuje brzmienie:

„1f. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, do pozostałej części podstawy opodatkowania podatkowej grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, stosuje się stawkę podatku, o której mowa w ust. 1 pkt 1 albo 6, a podatek takiej podatkowej grupy kapitałowej stanowi suma podatku obliczonego zgodnie z ust. 1 pkt 3 lit. b oraz pkt 1 albo 6.”,

c) po ust. 1f dodaje się ust. 1g–1k w brzmieniu:

„1g. Kwotę 50 000 000 euro, o której mowa w ust. 1 pkt 6 lit. a, przelicza się na złote według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy roku podatkowego, w którym uzyskane zostały przychody określone w tym przepisie, w zaokrągleniu do 1000 zł.

1h. Jeżeli rok podatkowy podatnika był dłuższy albo krótszy niż 12 miesięcy, kwotę 50 000 000 euro, o której mowa w ust. 1 pkt 6 lit. a, ustala się jako iloczyn 1/12 tej kwoty i liczby pełnych miesięcy w tym roku podatkowym, a w przypadku gdy rok podatkowy nie obejmuje pełnego miesiąca kalendarzowego, za pełny

miesiąc przyjmuje się okres trwający 30 dni. W przypadku gdy rok podatkowy trwał krócej niż miesiąc, przyjmuje się, że trwał on jeden pełny miesiąc.

1i. Stawkę podatku, o której mowa w ust. 1 pkt 6, stosuje się również do podatnika, który:

1) w wyniku podziału lub wniesienia na poczet jego kapitału przejął od innego podatnika przedsiębiorstwo, zorganizowaną część przedsiębiorstwa lub składnik majątku, których wartość przekracza 10 % wartości aktywów tego innego podatnika wykazanych w jego ostatnim zatwierdzonym sprawozdaniu finansowym poprzedzającym ten podział lub to wniesienie, a w przypadku braku takiego sprawozdania finansowego sporządzonego niewcześniej niż 23 miesiące przed dniem podziału lub wniesienia przedsiębiorstwa, zorganizowanej części przedsiębiorstwa lub składnika majątku – jeżeli wartość przejętego majątku przekracza 10 % wartości majątku spółki dzielonej lub wnoszącej wkład, ustalonej na dzień poprzedzający ten podział lub to wniesienie,
2) w wyniku podziału lub wniesienia na poczet kapitału innego podatnika przekazał innemu podatnikowi przedsiębiorstwo, zorganizowaną część przedsiębiorstwa lub składnik majątku, których wartość przekracza 10 % wartości aktywów podatnika wykazanych w jego ostatnim zatwierdzonym sprawozdaniu finansowym poprzedzającym ten podział lub to wniesienie, a w przypadku braku takiego sprawozdania finansowego sporządzonego niewcześniej niż 23 miesiące przed dniem podziału lub wniesienia przedsiębiorstwa, zorganizowanej części przedsiębiorstwa lub składnika majątku – jeżeli wartość przekazanego majątku przekracza 10 % wartości majątku spółki dzielonej lub wnoszącej wkład, ustalonej na dzień poprzedzający ten podział lub to wniesienie

– w roku podatkowym, w którym nastąpiły ten podział lub to wniesienie, oraz w dwóch latach podatkowych bezpośrednio po nim następujących, jeżeli na dzień poprzedzający ten podział lub to wniesienie warunki określone w ust. 1 pkt 6 spełniał podatnik dzielony lub wnoszący wkład.

1j. W przypadku połączenia podatników stawkę podatku, o której mowa w ust. 1 pkt 6, stosuje się także:

1) w pierwszym roku podatkowym nowo zawiązanego podatnika albo

2) w roku podatkowym, w którym dokonano tego połączenia – w przypadku podatnika, który w związku z połączeniem nie dokonał zamknięcia ksiąg rachunkowych

– jeżeli warunki określone w ust. 1 pkt 6 spełniał co najmniej jeden z łączących się podatników.

1k. W przypadku podatkowej grupy kapitałowej utworzonej w roku podatkowym stawkę podatku, o której mowa w ust. 1 pkt 6, stosuje się także w pierwszym roku podatkowym tej grupy, jeżeli warunki określone w ust. 1 pkt 6 spełniała co najmniej jedna spółka tworząca tę grupę.”;

2) w art. 25 po ust. 6b dodaje się ust. 6c–6e w brzmieniu:

„6c. Podatnicy, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 6, wpłacający zaliczki w formie uproszczonej na zasadach określonych w ust. 6 albo 6a są obowiązani do wpłaty tych zaliczek w wysokości kwoty określonej zgodnie z ust. 6 albo 6a oraz 9 i 10 podwyższonej o 15,8 %, jeżeli ustalając kwotę tych zaliczek miesięcznych uwzględniali podatek należny wynikający z zeznania złożonego za rok podatkowy, w którym stosowali stawkę podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1.

6d. Podatnicy stosujący w danym roku podatkowym stawkę podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1, wpłacający zaliczki w formie uproszczonej na zasadach określonych w ust. 6 albo 6a są obowiązani do wpłaty tych zaliczek w wysokości kwoty określonej zgodnie z ust. 6 albo 6a oraz 9 i 10 obniżonej o 13,6 %, jeżeli ustalając kwotę tych zaliczek miesięcznych uwzględniali podatek należny wynikający z zeznania złożonego za rok podatkowy, w którym stosowali stawkę podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 6.

6e. Przepisu ust. 6c nie stosuje się do ustalonej zgodnie z ust. 1h części kwoty podatku należnego, o którym mowa w ust. 6 albo 6a oraz 9 i 10, do której stosuje się stawkę podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843 oraz z 2026 r. poz. 779 i 1098) w art. 6:

1) w ust. 4 w pkt 1:
   a) w lit. a wyrazy „2 000 000 euro” zastępuje się wyrazami „250 000 euro”,
   b) w lit. b wyrazy „2 000 000 euro” zastępuje się wyrazami „250 000 euro”;
2) w ust. 6 w zdaniu pierwszym wyrazy „2 000 000 euro” zastępuje się wyrazami „250 000 euro”.

Art. 4. 1. Oświadczenia złożone na podstawie art. 32 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stają się oświadczeniami złożonymi na podstawie odpowiednio art. 32 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W przypadku gdy podatnik:

1) złożył oświadczenie na podstawie art. 32 ust. 3 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, oraz
2) przewiduje, że jego roczne dochody przekroczą w roku podatkowym rozpoczynającym się po dniu 31 grudnia 2026 r. kwotę 150 000 zł, a dochody małżonka lub dziecka, które łączy się z dochodami podatnika, nie przekroczą tej kwoty

– jest obowiązany złożyć płatnikowi, na podstawie art. 31a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, nowe oświadczenie, o którym mowa w art. 32 ust. 3 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, jeżeli zamierza korzystać z zasad poboru zaliczek określonych w art. 32 ust. 3 pkt 3 tej ustawy.

Art. 5. 1. Przepisy art. 27 ust. 1 i art. 32 ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 6 ust. 4 i 6 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2027 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepisy art. 27 ust. 1 oraz art. 32 ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się pod warunkiem wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. przepisów art. 2 i art. 3.

3. Przepis art. 30h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do daniny solidarnościowej, której termin zapłaty upływa z dniem 2 maja 2028 r.

Art. 6. Przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych w roku podatkowym rozpoczynającym się po dniu 31 grudnia 2026 r.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy przewiduje zmiany w ustawie PIT[1], ustawie CIT[2] oraz ustawie o ryczałcie[3].

Płacenie podatków to konstytucyjny obowiązek wynikający w Polsce wprost z art. 84 Konstytucji RP[4], który stanowi fundament funkcjonowania państwa. Uczciwe rozliczanie się jest wyrazem nowoczesnego patriotyzmu i troski o wspólne dobro. Obowiązek ten nie może być jednak nadmiernie uciążliwy.

Dobry system podatkowy powinien spełniać kilka podstawowych warunków. Jednym z nich jest sprawiedliwość podatkowa. Sprawiedliwość podatkowa to zasada, że każdy płaci podatki na rzecz państwa według swoich realnych możliwości zarobkowych. Opiera się na równym traktowaniu osób w takiej samej sytuacji oraz na wyższych obciążeniach dla osób i podmiotów bogatszych.

Skala podatkowa w ustawie PIT formalnie spełnia te wymagania, jednak obecna jej konstrukcja sprawia, że przekroczenie progu podatkowego powoduje skokowy (bo aż o 20 punktów procentowych) wzrost obciążeń podatkowych podatników, którzy przekraczają roczny próg dochodu w wysokości 120 000 zł. Taka konstrukcja skali podatkowej powoduje, że podatek w tym kształcie postrzegany jest jako przejaw nadmiernego fiskalizmu, szczególnie dla podatników zaliczanych do tzw. „klasy średniej", która stanowi fundament gospodarczy państwa. Stąd projektowana ustawa w zakresie zmian w ustawie PIT jest skierowana właśnie do klasy średniej, a dokładnie do około 3,5 mln podatników opłacających podatek według skali podatkowej, czyli do osób uzyskujących dochody głównie z pracy zarobkowej, niezależnie od tego, jaki zawód wykonują.

Korzystne dla podatników zmiany parametrów skali podatkowej wymagają pozyskania źródeł ich sfinansowania. Proponowana reforma jest w tym kontekście ściśle powiązana z innymi zmianami w ustawie PIT (podwyższenie stawki daniny solidarnościowej), w ustawie CIT (podwyższenie stawki podatku dla największych podmiotów), jak i w ustawie o ryczałcie (obniżenie limitu przychodów warunkującego wybór ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych).

---

[1] Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, z późn. zm.).
[2] Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. poz. 554, z późn. zm.).
[3] Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843, z późn. zm.).
[4] Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.).

Przyjęte rozwiązania służą bardziej równomiernemu rozłożeniu ciężarów publicznych, przy jednoczesnym zachowaniu stabilności finansów publicznych oraz możliwości finansowania kluczowych zadań państwa.

Projekt nie zmierza do zwiększenia fiskalizmu jako takiego, lecz do takiego ukształtowania obowiązków podatkowych, aby w większym stopniu uwzględniały one rzeczywiste możliwości płatnicze poszczególnych grup podatników. W związku z tym proponowane zmiany przewidują zwiększenie obciążeń przede wszystkim tych podmiotów i osób, które dysponują największym potencjałem finansowym oraz osiągają najwyższe dochody/przychody.

I. Zmiany w ustawie PIT

W ustawie PIT proponuje się zmiany w zakresie:

1) parametrów skali podatkowej,
2) daniny solidarnościowej.

1. Zmiana parametrów skali podatkowej (art. 1 pkt 1 i 3 projektu ustawy)

Obecna konstrukcja skali podatkowej składa się z dwóch stawek podatku 12 % i 32 % oraz jednego progu dochodów w wysokości 120 tys. zł. Tak duża różnica w wysokości stawek podatkowych skutkuje tym, że podatnicy, którzy ze swoimi dochodami „przechodzą" do drugiego przedziału dochodowego, „od razu" płacą znacznie wyższe zaliczki na podatek (32 % od nadwyżki ponad 120 tys. zł), przez co mają znacznie mniej rozporządzalnych dochodów. W konsekwencji, uzyskanie dochodów w wysokości przekraczającej próg dochodowy w skali powoduje skokowy wzrost o 20 punktów procentowych stawki podatku dochodowego i znaczny spadek dochodów (np. wynagrodzenia) netto.

Według skali podatkowej dochody opodatkowują zarówno osoby aktywne zawodowo, tj. osoby zatrudnione w ramach stosunku pracy, jak i umów cywilnoprawnych czy prowadzące działalność gospodarczą, jak również emeryci i renciści. Skala podatkowa ma również zastosowanie do dochodów z praw majątkowych, dochodów kwalifikowanych do tzw. innych źródeł przychodów (w tym do zasiłków z ubezpieczenia społecznego, np. zasiłku macierzyńskiego).

Z kolei dynamicznie rosnące płace Polaków spowodowały, że z roku na rok większa ich grupa przekracza próg dochodu 120 tys. zł i płaci podatek od nadwyżki według wyższej, 32 % stawki podatku.

Według danych MF pochodzących z zeznań podatkowych za 2024 r., według skali podatkowej rozliczyło się ok. 26 mln podatników.

Zmiana w ustawie PIT, która polega na zmianie parametrów skali podatkowej, stanowi:

- realizację ustaleń programowych „Koalicji 15 października", dotyczących zmniejszenia obciążeń podatkowych nakładanych na pracujących, w celu pobudzenia aktywności zawodowej i wsparcia rodzin,
- odpowiedź na oczekiwania społeczne, polegające na likwidacji skokowego wzrostu stawki podatku po przekroczeniu progu dochodów w wysokości 120 tys. zł, i w konsekwencji uczynieniu obowiązku podatkowego bardziej przyjaznym dla podatników.

Proponuje się skalę podatkową z trzema przedziałami dochodów. Pierwszy do 130 tys. zł ze stawką 12 %, drugi będzie obejmował dochody w przedziale ponad 130 tys. zł do 150 tys. zł ze stawką 24 % i trzeci przedział będzie obejmował dochody przekraczające 150 tys. zł ze stawką 32 %.

Te zmiany oznaczają, że pierwszy przedział zostanie podwyższony o 10 tys. zł, tj. z obecnego 120 tys. zł do 130 tys. zł, drugi przedział zyska nowy, wyższy próg (będzie to 150 tys. zł) oraz znacznie niższą stawkę (zamiast 32 % będzie to 24 %), a trzeci przedział ze stawką 32 % będzie obejmował dochody dopiero powyżej 150 tys. zł. Kwota wolna od podatku pozostanie na obecnym poziomie 30 tys. zł. Dzięki takiemu rozwiązaniu podatnicy opłacający podatki według skali podatkowej zapłacą znacznie niższe podatki.

Skutkiem podniesienia wysokości pierwszego progu dochodowego ze 120 tys. zł do 130 tys. zł będzie:

- wzrost ze 120 tys. zł do 130 tys. zł limitu możliwych do zastosowania w roku podatkowym zryczałtowanych 50 % kosztów uzyskania przychodów przysługujących np. twórcom z tytułu korzystania z praw autorskich i artystom wykonawcom z praw pokrewnych,
- wzrost ze 120 tys. zł do 130 tys. zł bazy podatkowej dla zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej, które to zakłady zaliczki na podatek od dochodów ze stosunku pracy (i stosunków pokrewnych) oraz od zasiłków z ubezpieczenia społecznego przekazują na szczególnych zasadach. Zaliczki pobrane za miesiące od początku roku do miesiąca włącznie, w którym dochód podatnika uzyskany od początku

roku u tego rodzaju płatnika przekroczył kwotę stanowiącą górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, nie trafiają do urzędu skarbowego. Są natomiast przekazywane przez zakłady pracy chronionej w 40 % na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i w 60 % na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a przez zakłady aktywności zawodowej – w 100 % na zakładowy fundusz aktywności.

Konsekwencją proponowanych zmian będą zmiany dostosowawcze polegające na odzwierciedleniu nowych parametrów skali podatkowej w przepisach normujących pobór zaliczek przez płatników. Proponuje się, aby zmiany te weszły w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. i miały zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od tego dnia. Oznacza to, że zmniejszą się obciążenia podatkowe tej części podatników, którzy opodatkowują dochody według skali podatkowej. Zmiana ta będzie odczuwalna już w trakcie roku, przy poborze zaliczek na podatek, a definitywnie zastosowana w rozliczeniu podatku za 2027 r.

2. Zmiana w zakresie daniny solidarnościowej (art. 1 pkt 2 projektu ustawy)

Danina solidarnościowa obowiązuje od 1 stycznia 2019 r. i dotyczy osób fizycznych, które osiągnęły roczny dochód (po odliczeniach) powyżej 1 mln zł. Stawka tej daniny od początku jej obowiązywania wynosi 4 % i obejmuje dochód stanowiący nadwyżkę ponad 1 mln zł.

Ponieważ danina solidarnościowa dotyczy osób o najwyższych dochodach (39 tys. osób, według danych Ministerstwa Finansów z deklaracji złożonych w 2024 r.), a obecna stawka tej daniny jest stosunkowo niska, proponuje się jej podwyższenie o 1 punkt procentowy, tj. z 4 % do 5 % podstawy obliczenia tej daniny. Podwyższenie stawki daniny solidarnościowej nie będzie stanowiło zbyt odczuwalnego obciążenia dla obowiązanych do jej zapłaty, a z drugiej strony pozwoli zmniejszyć skutek dla sektora finansów publicznych wynikający ze zmiany w skali podatkowej (stosowanej przez 26 mln podatników). Proponuje się, aby zmiana stawki daniny solidarnościowej weszła w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. i miała zastosowanie do tej daniny, której termin zapłaty upływa z dniem 2 maja 2028 r. Do jej obliczenia brane będą pod uwagę dochody wykazywane w zeznaniach PIT składanych od 1 maja 2027 r. do 2 maja 2028 r. Oznacza to, że do 30 kwietnia 2027 r. osoby fizyczne obowiązane do zapłaty daniny solidarnościowej zastosują obecną stawkę, czyli 4 % od nadwyżki ponad 1 mln zł dochodu.

II. Zmiany w ustawie CIT

Wprowadzenie stawki podatku CIT w wysokości 22 % dla największych podatników (art. 2 projektu ustawy)

W obowiązującym stanie prawnym zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy CIT podatek (z pewnymi zastrzeżeniami zdefiniowanymi w przepisach art. 21, art. 22, art. 24a, art. 24b, art. 24ca, art. 24d i art. 24f) wynosi 19 % podstawy opodatkowania (art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy CIT).

Proponowanym rozwiązaniem jest nowelizacja wymienionego przepisu art. 19 ustawy CIT, która skutkować będzie dodaniem do ust. 1 nowej stawki 22 % dla szczególnej grupy podatników.

Proponowana zmiana zakłada objęcie nową, wyższą stawką CIT w wysokości 22 % podatników, w tym podatkowe grupy kapitałowe (PGK), których przychody osiągnięte w poprzednim roku podatkowym przekroczyły równowartość w złotych kwoty 50 mln euro.

Projektowana stawka 22 % została sformułowana z zastrzeżeniem pierwszeństwa stosowania stawek określonych art. 19 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy CIT. Przepisy te przewidują odrębne stawki opodatkowania dla instytucji finansowych, tj. stawkę docelową 23 % dla banków krajowych, banków zagranicznych, instytucji kredytowych oraz, w odpowiednim zakresie, podatkowych grup kapitałowych, w skład których wchodzi bank krajowy, a także stawkę 21 % dla banków spółdzielczych i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Zatem stawka 22 % nie znajdzie zastosowania do podatników objętych szczególnymi stawkami określonymi w art. 19 ust. 1 pkt 3 i 4 lit. a ustawy CIT. W tym zakresie przepisy te stanowią wyjątek od projektowanej regulacji i zachowują pierwszeństwo stosowania.

W związku z wprowadzeniem stawki 22 % zmieniono również brzmienie art. 19 ust. 1f ustawy CIT. Zmiana ma charakter dostosowujący i dotyczy podatkowych grup kapitałowych, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy CIT, tj. podatkowych grup kapitałowych, w skład których wchodzi bank krajowy. W konsekwencji do tej części podstawy opodatkowania podatkowej grupy kapitałowej, która nie podlega opodatkowaniu według szczególnej stawki określonej w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. b, zastosowanie znajdzie stawka 19 % albo 22 %, w zależności od spełnienia ustawowych przesłanek. Projektowany przepis nie odwołuje się do stawki 9 %, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy CIT, ponieważ podatkowe grupy kapitałowe nie są uprawnione do korzystania z tej preferencyjnej stawki opodatkowania.

Projektowana stawka 22 % nie pokrywa się zakresem zastosowania ze stawką 9 %, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy CIT. Zgodnie z art. 19 ust. 1d stawkę 9 % mogą stosować

wyłącznie podatnicy posiadający status małego podatnika, którego uzyskanie jest uzależnione od nieprzekroczenia w poprzednim roku podatkowym limitu przychodów odpowiadającego równowartości 2 mln euro. Podatnicy, których przychody w poprzednim roku podatkowym przekroczyły równowartość 50 mln euro, nie spełniają przesłanek uznania za małego podatnika, a tym samym nie mogą korzystać ze stawki 9 %.

Wyższa, 22 % stawka CIT obejmie również podatników wchodzących w skład grup krajowych lub grup międzynarodowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych. Regulacja ta pełni funkcję antyabuzywną. Ma na celu przeciwdziałanie sytuacjom, w których działalność gospodarcza prowadzona jest poprzez sieć podmiotów należących do tej samej grupy krajowej lub międzynarodowej, lecz ocena ich sytuacji ekonomicznej wyłącznie na poziomie jednostkowym nie odzwierciedla faktycznej siły ekonomicznej całej grupy. Ponadto wyodrębnienie tej kategorii podatników jest uzasadnione szczególną skalą prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. Projektowany przepis dotyczy bowiem podatników należących do grup krajowych i międzynarodowych, osiągających przychód grupowy wynoszący co najmniej 750 mln euro. Wysokość progu 750 mln euro koresponduje z rozwiązaniami stosowanymi w prawie międzynarodowym i unijnym wobec największych grup przedsiębiorstw. Przyjęcie tej wartości pozwala objąć regulacją podmioty o największej skali działalności.

Projekt przewiduje również przepisy doprecyzowujące sposób ustalania obowiązku stosowania stawki 22 % oraz regulacje mające na celu przeciwdziałanie obchodzeniu projektowanych rozwiązań. W tym celu określono sposób przeliczania na złote progu przychodowego 50 mln euro, od którego uzależnione jest stosowanie podwyższonej stawki podatku, oraz zasady jego ustalania w przypadku roku podatkowego krótszego albo dłuższego niż 12 miesięcy. Rozwiązania te mają charakter techniczny i służą zapewnieniu jednolitego stosowania przepisów niezależnie od długości przyjętego roku podatkowego.

Ponadto wprowadzono szczególne regulacje odnoszące się do podatników uczestniczących w procesach reorganizacyjnych, takich jak podziały oraz wniesienie przedsiębiorstwa, jego zorganizowanej części albo istotnych składników majątkowych do innego podmiotu. Celem tych przepisów jest przeciwdziałanie możliwości unikania stosowania stawki 22 % poprzez dokonywanie restrukturyzacji skutkujących zmianą poziomu przychodów uwzględnianych przy ustalaniu obowiązku stosowania tej stawki. W przypadkach określonych w projektowanych przepisach podatnicy będą obowiązani do stosowania stawki 22 % również

w roku dokonania reorganizacji oraz w 2 latach bezpośrednio po nim następujących.

Rozwiązania te mają na celu zapewnienie skuteczności projektowanych regulacji określających zakres podmiotowy stosowania stawki 22 %.

W ramach powyższych projektowanych zmian, reguluje się kwestię objęcia stawką podatku CIT w wysokości 22 % podatników, którzy w wyniku łączenia przejęli majątek innego podmiotu, w tym podatników nowo utworzonych. Do takich podatników będzie się stosować stawkę 22 % także w ich pierwszym roku podatkowym (albo w roku połączenia – jeżeli w związku z połączeniem skorzystali oni z możliwości niezamykania ksiąg podatkowych), jeżeli warunki do objęcia wyższą stawką podatku spełniał co najmniej jeden z łączących się podatników.

Analogicznie proponuje się uregulować kwestię podatkowych grup kapitałowych (PGK) utworzonych po wejściu w życie nowych regulacji. W przypadku takiej grupy nie można zastosować wprost warunku odnoszącego się do poziomu przychodów z poprzedniego roku podatkowego (jako, że PGK wówczas jeszcze nie istniała). Z tego powodu limit ten będzie odnoszony do przychodów spółek, które utworzyły PGK. W przypadku takiego PGK, podwyższoną stawkę CIT stosować się będzie także w pierwszym roku podatkowym tej grupy, jeżeli warunki dla objęcia tą stawką spełniała co najmniej jedna spółka tworząca tę grupę.

Celem zwiększenia o 3 punkty procentowe stawki CIT dla wyżej wskazanych największych podmiotów gospodarczych jest zwiększenie ich udziału w finansowaniu wydatków publicznych, przy jednoczesnym zachowaniu dotychczasowych zasad opodatkowania pozostałych podatników.

Przyjęte rozwiązanie uwzględnia większą zdolność płatniczą podmiotów o najwyższej skali działalności, realizując zasadę sprawiedliwości podatkowej oraz przyczyniając się do zwiększenia dochodów budżetu państwa.

W projekcie przewidziano również regulację dostosowującą zasady wpłacania uproszczonych zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych przez podatników objętych nową stawką 22 %. Rozwiązanie to ma na celu zapewnienie adekwatności wysokości zaliczek do zwiększonego zobowiązania podatkowego w przypadku podatników ustalających zaliczki na podstawie podatku należnego wykazanego w zeznaniu za rok, w którym obowiązywała stawka 19 %. W tym celu kwota uproszczonej zaliczki zostanie podwyższona o 15,8 %, co odpowiada relacji pomiędzy dotychczasową stawką 19 % a projektowaną stawką 22 %. Regulacja ta zapewni uwzględnienie podwyższonej stawki podatku już na etapie ustalania i wpłacania

uproszczonych zaliczek za 2027 r. Rozwiązanie to służy zachowaniu większej zgodności pomiędzy wysokością wpłacanych zaliczek a przewidywanym zobowiązaniem podatkowym, ograniczając ryzyko powstania znacznych niedopłat przy rozliczeniu rocznym. Ponadto zwiększy ono przewidywalność obciążeń podatkowych po stronie podatników objętych nową stawką podatku. Przepis ten zatem znajdzie zastosowanie do zaliczek wpłacanych za lata podatkowe rozpoczynające się po dniu 31 grudnia 2026 r. Przy ustalaniu ich wysokości podstawą kalkulacji może być podatek należny wynikający z zeznań składanych za lata podatkowe, w których obowiązywała stawka 19 %. Jest to konsekwencją konstrukcji uproszczonej formy wpłacania zaliczek, opartej na danych historycznych wynikających z wcześniej złożonych zeznań podatkowych. Na podobnych zasadach uregulowano sytuację, gdy podatnik wpłacający zaliczki uproszczone (w roku, w którym stosować będzie stawkę podatku w wysokości 19 %) bazować będzie na podatku obliczonym wg stawki 22 %. W takim przypadku zaliczki te będą zmniejszane o 13,6 %.

Efektem projektowanych zmian będzie poprawa wyniku sektora finansów publicznych, w tym również ograniczenie ryzyka przekroczenia w przyszłości przez państwowy dług publiczny określonych w ustawach poziomów.

III. Zmiany w ustawie o ryczałcie

Zmiana limitu warunkującego stosowanie opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (art. 3 projektu ustawy)

Opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych zostało wprowadzone ustawą z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, która to nadawała dotychczasowym rozporządzeniom rangę ustawową celem dostosowania regulacji do nowej konstytucji. Ustawa ta wprowadziła próg przychodu uprawniający do ryczałtu w wysokości 400 tys. zł.

Obecnie limit warunkujący stosowanie opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych wynosi 2 mln euro. W tej wysokości obowiązuje od 2021 r. i został podwyższony z 250 tys. euro do 2 mln euro, czyli ośmiokrotnie. Przedsiębiorca, który w trakcie roku przekracza limit przychodów warunkujący wybór ryczałtu, traci prawo do tej formy opodatkowania dopiero od następnego roku. Oznacza to że, niezależnie od wielkości osiągniętych przychodów, do końca roku korzysta z uproszczonej formy opodatkowania.

Z danych wykazanych w zeznaniach podatkowych złożonych za 2024 r. wynika, że z tej formy opodatkowania korzystają przedsiębiorcy, których przychody są znaczące. W 2024 r. 43 tysiące

podatników uzyskało przychody przekraczające 250 tys. euro, z tego około 400 podatników – przychody ponad 2 mln euro. Łączne przychody uzyskane przez tę grupę podatników w 2024 r. wyniosły 102 mld zł, z tego 5,6 mld zł stanowiły przychody podatników, którzy uzyskali przychody przekraczające ustawowy limit (2 mln euro). W grupie tej zdarzają się podatnicy, którzy osiągają przychody ponad 100 mln zł. Co więcej liczba podatników przekraczających próg 250 tys. euro dynamicznie rośnie – z 8,7 tys. w pierwszym roku wprowadzenia obecnego limitu, 23,3 tys. w 2022 r. (Polski Ład) do 42,4 tys. w 2024 r.

W celu dostosowania zakresu stosowania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych do jego pierwotnych założeń proponuje się zatem obniżenie limitu przychodów warunkującego możliwość wyboru opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych z 2 mln euro do 250 tys. euro.

Jednocześnie przychody te nie są uwzględniane przy rozliczaniu daniny solidarnościowej, którą płacą osoby fizyczne od nadwyżki ponad 1 mln zł sumy dochodów, np. ze stosunku pracy. Dodatkowo ta forma opodatkowania dla części podatników jest bardzo korzystna z uwagi na preferencyjną wysokość składki zdrowotnej. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych jest formą opodatkowania, która umożliwia opłacanie składki zdrowotnej z górnym limitem. Mianowicie, powyżej 300 tys. zł przychodu podstawa obliczenia składki to 180 % przeciętnego wynagrodzenia. W tej samej wysokości składkę wyliczy więc przedsiębiorca, który osiągnie ponad 250 tys. euro, czy 2 mln euro przychodu.

W rzeczywistości z tej formy opodatkowania korzystają również przedsiębiorcy o bardzo wysokich przychodach, którzy, rozliczając się na zasadach ogólnych, płaciliby wyższe składki zdrowotne oraz daninę solidarnościową. Nierzadko ponoszą oni mniejsze obciążenia podatkowo-składkowe niż pracownicy z o wiele niższymi przychodami.

Zakłada się, że wprowadzenie nowych regulacji w postaci obniżenia limitu przychodów z 2 mln euro na 250 tys. euro warunkującego możliwość korzystania z tej formy opodatkowania przez przedsiębiorców ograniczy skalę korzystania z preferencyjnych rozwiązań przez podmioty o wysokich przychodach. Przyczyni się także do powrotu do pierwotnych założeń opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, czyli jako uproszczonej formy opodatkowania, która była adresowana do przedsiębiorców prowadzących działalność w niewielkich rozmiarach.

IV. Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 4 projektu ustawy

Przepis art. 4 ust. 1 projektu ustawy, co do zasady, zachowuje w mocy oświadczenia podatnika złożone płatnikowi przed wejściem w życie projektowanej ustawy, dla celów uwzględnienia w zaliczkach na podatek zamiaru podatnika skorzystania ze wspólnego opodatkowania dochodów małżonków albo preferencyjnego opodatkowania przewidzianego dla osób samotnie wychowujących dzieci. Jeżeli jednak podatnik, który nadal chce korzystać ze szczególnego sposobu poboru zaliczek na podatek przewidzianego dla podatników zamierzających opodatkować dochody w sposób preferencyjny przewidziany dla małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci (art. 6 ust. 2 albo odpowiednio ust. 4d ustawy PIT) oraz który przewiduje, że jego roczne dochody, począwszy od 2027 r., przekroczą 150 000 zł, to będzie jednak obowiązany, na podstawie art. 4 ust. 2 projektowanej ustawy, do złożenia nowego oświadczenia, o którym mowa w dodawanym pkt 3 w art. 32 ust. 3 ustawy PIT. Jeżeli takiego zamiaru nie będzie podtrzymywał, to nie złoży takiego oświadczenia.

Art. 5 projektu ustawy

Przepisy art. 5 projektu ustawy wskazują, do jakich dochodów (przychodów), tj. od kiedy uzyskanych, będą miały zastosowanie nowe regulacje. Zatem przepisy ustawy PIT i ustawy o ryczałcie w zaproponowanym nowym kształcie będą miały zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2027 r. Oznacza to, że w 2027 r. ryczałt będzie mógł stosować podatnik, jeżeli jego przychody osiągnięte w 2026 r. nie przekroczyły 250 tys. euro.

Dodatkowo, stosowanie regulacji dotyczącej zmiany parametrów skali zostało wprost uzależnione od skutecznego wejścia w życie przepisów stanowiących główne źródło finansowania tych korzystnych dla podatników zmian. Omawiana regulacja podkreśla bezpośrednie powiązanie regulacji skutkujących ubytkiem dochodów sektora finansów publicznych z rozwiązaniami finansującymi ten ubytek, co stanowi wyraz uwzględnienia przez projektodawców konstytucyjnej zasady dbałości o stan finansów państwa. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że stabilność finansów publicznych oraz przeciwdziałanie nadmiernemu zadłużeniu to wartości o fundamentalnym znaczeniu. Zasada ta, wyprowadzana z konkretnych norm ustawy zasadniczej, w szczególności jej art. 216 ust. 5, nakazuje, aby zmiany skutkujące zmniejszeniem dochodów sektora jednostek finansów

publicznych, a tym samym zwiększeniem poziomu długu sektora instytucji rządowych i samorządowych były wprowadzane w sposób odpowiedzialny. Niniejszy projekt realizuje ten wymóg, traktując proponowane rozwiązania jako nierozerwalną całość pod względem skutków, jakie generuje po stronie dochodów sektora finansów publicznych.

Natomiast przepis ustawy PIT dotyczący daniny solidarnościowej, który wprowadza wyższą stawkę tej daniny, będzie miał zastosowanie po raz pierwszy do daniny solidarnościowej, której termin zapłaty upływa z dniem 2 maja 2028 r.

Art. 6 projektu ustawy

Projektowany przepis przewiduje stosowanie nowych regulacji ustawy CIT do dochodów (przychodów) uzyskiwanych w roku podatkowym rozpoczynającym się po dniu 31 grudnia 2026 r. Jednocześnie ocena spełnienia przesłanki przekroczenia równowartości 50 mln euro, warunkującej stosowanie stawki 22 % od roku podatkowego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2026 r., będzie dokonywana na podstawie przychodów osiągniętych w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym ten rok.

Art. 7 projektu ustawy

Przepis określa wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2027 r.

Termin wejścia w życie projektu ustawy określony na dzień 1 stycznia 2027 r. uzasadniony jest okolicznością, że proponowane w tym projekcie zmiany są korzystne dla 3,5 mln osób, zatem w interesie tych osób jest jak najszybsze wejście tych przepisów w życie.

Wpływ na MŚP

Proponowane zmiany w zakresie podatku PIT mogą mieć wpływ na sektor MŚP. Projektowane regulacje będą oddziaływać przede wszystkim na podatników osiągających najwyższe przychody opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, tj. na podatników osiągających przychody przekraczające równowartość 250 tys. euro rocznie. W przypadku mniejszych przedsiębiorców, czyli takich, których przychody będą niższe niż 250 tys. euro rocznie, nowe regulacje nie będą miały znaczenia.

Proponowane podwyższenie stawki podatku CIT może mieć wpływ na sektor MŚP. Zwiększenie obciążenia podatkiem dochodowym od osób prawnych dotyczy podatników opłacających podatek na ogólnych zasadach według 19 % stawki, co oznacza, iż część podatników z grupy MŚP może zostać objęta tymi rozwiązaniami. Przy czym, duża część tej grupy podatników w dalszym ciągu będzie uprawniona do dotychczasowej stawki podatku CIT.

Dodatkowe informacje

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 poz. 936) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem określonym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wywiera wpływu na obszar danych osobowych. W związku z tym, nie przeprowadzono oceny skutków dla ochrony danych osobowych, o której mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)[5].

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.

[5] Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, z późn. zm.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Jarosław Neneman Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Jarosław Szatański Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów, tel. 22 694-33-26 e-mail: sekretariat.dd@mf.gov.pl	**Data sporządzenia** 29 października 2026 r. **Źródło:** Inicjatywa własna **Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów** UD496

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1) Konieczność aktualizacji parametrów skali podatkowej określonej w ustawie PIT[1], na którą składają się dwie stawki 12 % i 32 % oraz jeden próg dochodowy w wysokości 120 000 zł. Parametry te zostały wprowadzone do porządku prawnego w 2022 r. i od tego czasu nie podlegały zmianom. Dynamika wzrostu płac powoduje, że z roku na rok coraz większa grupa podatników zaczyna płacić podatek według 32 % stawki podatku. Duża różnica w wysokości stawek podatkowych powoduje, że podatnicy, którzy ze swoimi dochodami w trakcie roku wchodzą w drugi przedział dochodowy, płacą znacznie wyższą zaliczkę na podatek (wyższą o 20 pp), przez co mają znacznie mniej rozporządzalnych dochodów. Obecna konstrukcja skali podatkowej powoduje zatem, że przekroczenie progu podatkowego jest dotkliwie odczuwalne przez podatników (jako efekt klifu) i może negatywnie wpływać na ich zdolność płatniczą w zakresie realizacji różnego rodzaju zobowiązań i potrzeb życiowych.

2) Relatywnie niska stawka daniny solidarnościowej. Przepisy dotyczące daniny solidarnościowej weszły w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i dotyczą osób fizycznych, które osiągnęły roczny dochód (po odliczeniach) powyżej 1 mln zł. Stawka tej daniny od początku jej obowiązywania wynosi 4 % i obejmuje dochód stanowiący nadwyżkę ponad 1 mln zł. Danina ta dotyczy osób o najwyższych dochodach, tj. osób, które w większym stopniu powinny partycypować w ponoszeniu ciężarów publicznych.

3) W zakresie stawek CIT istnieje potrzeba zwiększenia dochodów budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. Obowiązujące stawki CIT nie zapewniają optymalnego poziomu wpływów podatkowych, przy czym ich wysokość pozostaje konkurencyjna na tle rozwiązań funkcjonujących w innych państwach europejskich. Projektowana regulacja służy zwiększeniu dochodów publicznych poprzez podwyższenie podstawowej stawki CIT z 19 % do 22 % dla największych podatników CIT (w tym PGK) osiągających przychody z poprzedniego roku powyżej 50 mln euro z wyłączeniem banków (które już obecnie objęte są wyższa stawką CIT).

4) W zakresie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych nastąpiło odejście od pierwotnych założeń opodatkowania tym ryczałtem, czyli uproszczonej formy opodatkowania, która była adresowana do przedsiębiorców prowadzących działalność w niewielkich rozmiarach.

   Opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych zostało wprowadzone ustawą z dnia 20 listopada 1998 r. *o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne*, która to nadawała dotychczasowym rozporządzeniom rangę ustawową celem dostosowania regulacji do nowej Konstytucji RP. Ustawa ta wprowadziła próg przychodu uprawniający do ryczałtu w wysokości 400 tys. zł. Obecnie limit warunkujący stosowanie opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych wynosi 2 mln euro. W tej wysokości obowiązuje od 2021 r. i został podwyższony z 250 tys. euro, czyli ośmiokrotnie. Ponadto przedsiębiorca, który w trakcie roku przekracza limit przychodów warunkujący wybór ryczałtu, traci prawo do tej formy opodatkowania dopiero od następnego roku. Oznacza to, że niezależnie od wielkości osiągniętych przychodów do końca roku korzysta z uproszczonej formy opodatkowania.

   Z danych wykazanych w zeznaniach podatkowych złożonych za 2024 r. wynika, że z tej formy opodatkowania korzystają przedsiębiorcy, których przychody są znaczące. W 2024 r. 43 tysiące podatników uzyskało przychody

[1] Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, z późn. zm.).

przekraczające 250 tys. euro, z tego około 0,4 tys. podatników – przychody ponad 2 mln euro. Łączne przychody uzyskane przez tę grupę podatników (tj. z przychodami przekraczającymi 250 tys. euro) w 2024 r. wyniosły 102 mld zł, z tego 5,6 mld zł stanowiły przychody podatników, którzy uzyskali przychody przekraczające ustawowy limit (2 mln euro). W grupie tej zdarzają się podatnicy, którzy osiągają przychody w wysokości ponad 100 mln zł. Co więcej liczba podatników przekraczających próg 250 tys. euro dynamicznie rośnie z 8,7 tys. w pierwszym roku wprowadzenia obecnego limitu, 23,3 tys. w 2022 r. do 42,4 tys. w 2024 r.

Jednocześnie przychody te nie są uwzględniane przy rozliczaniu daniny solidarnościowej (którą płacą osoby fizyczne od nadwyżki ponad 1 mln zł sumy dochodów, np. ze stosunku pracy). Dodatkowo ta forma opodatkowania dla części podatników jest bardzo korzystna z uwagi na preferencyjną wysokość składki zdrowotnej. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych jest formą opodatkowania, która umożliwia opłacanie składki zdrowotnej z górnym limitem. Mianowicie, powyżej 300 tys. zł przychodu podstawa obliczenia składki to 180 % przeciętnego wynagrodzenia. W tej samej wysokości składkę wyliczy więc przedsiębiorca, który osiągnie ponad 250 tys. euro oraz 2 mln euro przychodu.

W rzeczywistości z tej formy opodatkowania korzystają również przedsiębiorcy o wysokich przychodach, którzy, rozliczając się na zasadach ogólnych, płaciliby wyższe składki zdrowotne oraz daninę solidarnościową. Nierzadko ponoszą oni mniejsze obciążenia podatkowo-składkowe niż pracownicy z o wiele niższymi przychodami, a także przedsiębiorcy korzystający z opodatkowania na zasadach ogólnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponowane rozwiązania zakładają zmianę przepisów ustawy PIT, ustawy CIT i ustawy o ryczałcie, poprzez:

1) zmianę parametrów skali podatkowej, tak aby obciążenie podatkowe było bardziej progresywne i nie powodowało drastycznego spadku rozporządzalnego dochodu, a zatem, aby ten sposób opodatkowania (według skali podatkowej) był bardziej przyjazny dla podatników. Skala podatkowa będzie miała trzy przedziały dochodowe. Pierwszy do 130 tys. zł ze stawką 12 %, drugi będzie obejmował dochody w przedziale ponad 130 tys. zł do 150 tys. zł ze stawką 24 % i trzeci będzie obejmował dochody przekraczające 150 tys. zł ze stawką 32 %. Te zmiany oznaczają, że pierwszy przedział zostanie podwyższony o 10 tys. zł (ze 120 tys. zł do 130 tys. zł), drugi przedział zyska nowy, wyższy próg w wysokości 150 tys. zł oraz znacznie niższą 24 % stawkę (obniżka z 32 %), a trzeci przedział ze stawką 32 % będzie obejmował dochody dopiero powyżej 150 tys. zł. Kwota wolna pozostanie na obecnym poziomie 30 tys. zł. Dzięki takiemu rozwiązaniu część podatników opłacających podatek dochodowy według skali podatkowej zapłaci ten podatek (a w trakcie roku – zaliczkę na podatek) w niższej wysokości. Konsekwencją wprowadzenia zmian w parametrach skali podatkowej będą zmiany w przepisach normujących pobór zaliczek przez płatników.

   Skutkiem podniesienia pierwszego progu w skali podatkowej będzie również:

   – wzrost ze 120 tys. zł do 130 tys. zł limitu możliwych do zastosowania w roku podatkowym zryczałtowanych 50% kosztów uzyskania przychodów przysługujących np. twórcom z tytułu korzystania z praw autorskich i artystom wykonawcom z praw pokrewnych,
   – wzrost ze 120 tys. zł do 130 tys. zł bazy podatkowej dla zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej, które to zakłady zaliczki na podatek od dochodów ze stosunku pracy (i stosunków pokrewnych) oraz od zasiłków z ubezpieczenia społecznego przekazują na szczególnych zasadach. Zaliczki pobrane za miesiące od początku roku do miesiąca włącznie, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku u tego rodzaju płatnika przekroczył kwotę stanowiącą górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, nie trafiają do urzędu skarbowego. Są natomiast przekazywane przez zakłady pracy chronionej w 40 % na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i w 60 % na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a przez zakłady aktywności zawodowej – w 100 % na zakładowy fundusz aktywności;

2) podwyższenie stawki daniny solidarnościowej o 1 pp z 4 % do 5 % podstawy obliczenia tej daniny. Jako że daninę tę płacą osoby o najwyższych dochodach (39 tys. osób, wg danych MF z deklaracji złożonych w 2024 r.), podwyższenie stawki tej daniny nie będzie dla nich stanowiło zbyt odczuwalnego obciążenia, a z drugiej strony pozwoli zmniejszyć negatywny skutek dla sektora finansów publicznych wynikający ze zmian w skali podatkowej (wzrost wpływów do Funduszu Solidarnościowego). Proponuje się, aby zmiana stawki daniny solidarnościowej weszła w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. i miała zastosowanie do tej daniny, której termin zapłaty upływa z dniem 2 maja 2028 r. Do jej obliczenia brane będą pod uwagę dochody wykazywane w zeznaniach PIT składanych od 1 maja 2027 r. do 2 maja 2028 r. Oznacza to, że do 30 kwietnia 2027 r. osoby fizyczne obowiązane do zapłaty daniny solidarnościowej zastosują obecną stawkę, czyli 4 % od nadwyżki ponad 1 mln zł dochodu.

3) dodanie nowej 22 % stawki podatku CIT.

   Proponowane rozwiązanie jest ukierunkowane na podatników o największej skali działalności i potencjale dochodowym, tj. na podatników (w tym PGK), których przychody osiągnięte w poprzednim roku podatkowym przekroczyły równowartość 50 mln euro (z uwzględnieniem regulacji przeciwdziałającej unikaniu wyższej stawki

CIT) oraz podatników będących jednostkami składowymi grup krajowych lub międzynarodowych w rozumieniu ustawy o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych. Zastosowanie podwyższonej stawki wobec tych grup podatników pozwala na zwiększenie dochodów sektora finansów publicznych przy jednoczesnym ograniczeniu wpływu regulacji na mniejsze podmioty.

Jednocześnie z regulacji tej wyłączone będą banki z uwagi na to, że podlegają one odrębnym zasadom opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych, przewidującym wyższy poziom obciążeń podatkowych właściwy dla sektora bankowego, a także szczególnym regulacjom dotyczącym opodatkowania instytucji finansowych.

Oczekiwanym efektem regulacji jest wzrost dochodów sektora finansów publicznych z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych poprzez objęcie wyższą stawką podatku CIT określonych podatników, przy jednoczesnym zachowaniu przejrzystości i stabilności zasad opodatkowania oraz konkurencyjności warunków prowadzenia działalności gospodarczej dla pozostałych przedsiębiorców.

4) dostosowanie zakresu stosowania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych do jego pierwotnych założeń poprzez obniżenie limitu przychodów warunkującego możliwość wyboru opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych z 2 mln euro do 250 tys. euro.

Zakłada się, że obniżenie limitu przychodów z 2 mln euro na 250 tys. euro warunkującego możliwość korzystania z tej formy opodatkowania przez przedsiębiorców ograniczy skalę korzystania z preferencyjnych rozwiązań przez podmioty o wysokich przychodach oraz przyczyni się do zwiększenia efektywności i sprawiedliwości systemu podatkowo-składkowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W zakresie podatków bezpośrednich, w tym podatku dochodowego od osób fizycznych, każde państwo członkowskie UE może realizować własną politykę podatkową. Kwestie regulowane projektem ustawy nie podlegają też żadnej formie harmonizacji na szczeblu UE czy umów międzynarodowych. Na ten moment Unia Europejska nie narzuca swoim członkom jednolitego systemu podatków bezpośrednich. Poszczególne państwa członkowskie mogą więc ustalać zakres opodatkowania według własnego uznania.

Część z państw, podobnie jak Polska, posiada system progresywny, zróżnicowany ze względu na wysokość osiąganych dochodów albo przychodów.

Stawki podatku CIT

Obowiązująca w Polsce podstawowa nominalna stawka CIT (19 %) jest niższa niż średnia stawka państw UE (21,6 %). Z danych OECD[2] wynika, że niższą stawkę posiadają aktualnie np. Węgry (9 %), Litwa (15 %), czy Chorwacja (18 %). Z kolei wyższą posiadają Czechy (21 %), Słowenia (22 %), Słowacja (24 %), Niemcy (ok. 30 %), Francja (36 %).

Stawki i progi podatkowe w podatku PIT

W krajach UE obowiązują zróżnicowane stawki podatku PIT. Przykładowo najniższe stawki obowiązują w Bułgarii i Rumunii (10 %), na Węgrzech (15 %); z kolei najwyższe, np. w Danii (60,5 %), w Austrii (55%), we Francji (55,4 %), w Hiszpanii (54 %), w Belgii (53,5 %).

Również bardzo zróżnicowane są progi PIT obowiązujące w krajach UE. Niektóre państwa stosują podatek liniowy (jedna stawka niezależnie od dochodu), np.: Bułgaria (10 % – podatek liniowy), Węgry (15 % – podatek liniowy), Estonia (22 % – podatek liniowy), a inne stosują rozbudowaną progresywną skalę podatkową z dwoma lub wieloma progami, np. Niemcy – progresja ciągła (od około 14 % do 42 %, następnie 45 % dla najwyższych dochodów), Czechy (15 % i 23 %), Francja (0 %, 11 %, 30 %, 41 %, 45 % (+ składki i dopłaty)), Belgia (25 %, 40 %, 45 %, 50 %), Portugalia (od 13 % do 48 %, plus dodatkowe stawki solidarnościowe)[3].

Klin podatkowo-składkowo-transferowy

- Jak wynika z najnowszego raportu OECD *Taxing Wages 2026*, klin podatkowo-składkowo-transferowy dla pracownika zarabiającego przeciętne wynagrodzenie w Polsce wzrósł między 2024 a 2025 r. o 0,3 pp. i wyniósł 35,0 % łącznych kosztów pracy przy 35,1 % średnio w OECD.
- Wartość klina w Polsce jest zbliżona do średniej OECD i o 6-8 pp. niższa od innych krajów regionu.

2 Corporate Tax Statistics 2025, OECD 2025, Statutory corporate income tax rates - Figure 2.1. Statutory corporate income tax rates, 2025, Version 1 - Last updated: 25-Nov-2025
https://stat.link/n9k780
3 Top Personal Income Tax Rates in Europe, 2026.

- Na tle innych państw OECD Polska wyróżnia się niskim udziałem podatku dochodowego oraz wysokim udziałem składek na ubezpieczenia społeczne w łącznych kosztach pracy.
- Polska wyróżnia się również wysokim poziomem preferencji fiskalnych dla samotnych rodziców oraz rodzin z dziećmi. W porównaniu do bezdzietnego singla zarabiającego przeciętne wynagrodzenie, klin podatkowo-składkowo-transferowy rodziny z dwójką dzieci w 2025 r. był niższy o blisko 21 pp. (14,2 % vs 35 %).
- W 2025 r. nieznacznie wzrosła progresywność polskiego systemu podatkowego mierzona jako różnica pomiędzy obciążeniami singla zarabiającego 67 i 167 proc. przeciętnego wynagrodzenia (33,4 % vs 39,2 %).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, które uzyskują przychody od 250 tys. euro	43 tys. podatników, tj. 2% ogółu opodatkowanych w tej formie	Dane MF (na podstawie zeznań za 2024 r.)	Utrata prawa do opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych od następnego roku podatkowego
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych /PGK z przychodem pow. 50 mln euro (bez banków)	4,6 tys. podatników indywidualnych, w tym 3,7 tys. wykazujących podatek. 87 PGK, w tym 77 wykazujących podatek.	Dane MF (na podstawie zeznań za 2025 r.)	Zwiększenie obciążenia podatkiem CIT dla tej grupy podatników
Podatnicy podatku PIT, stosujący skalę podatkową, których dochody przekraczają próg dochodowy	3,5 mln podatników	Dane MF	Obniżenie obciążeń podatkowych
Osoby fizyczne płacące daninę solidarnościową	39 tysięcy	Dane MF (dane z deklaracji złożonych w 2025 r.)	Podwyższenie stawki daniny solidarnościowej o 1 pp
Organizacje Pożytku Publicznego	9,2 tys. OPP	Wykaz OPP, które otrzymały część podatku PIT (https://www.gov.pl/web/finanse/1-5-procent-podatku-dla-opp)	Zmniejszenie wpływów z tytułu 1,5 % podatku
Zakłady pracy chronionej, zakłady aktywności zawodowej	Brak danych	Brak danych podatkowych w tym zakresie	Zwiększenie wpływów dla PFRON oraz zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych z tytułu zaliczek na podatek
Płatnicy podatku PIT	1,2 mln płatników	Dane MF (liczba deklaracji PIT-4R wystawionych w 2025 r.)	Dostosowanie systemów płacowo-księgowych
Organy Krajowej Administracji Skarbowej	400 urzędów skarbowych		Zmiany dostosowawcze związane z wdrożeniem rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy
Ministerstwo Finansów	1		Konieczność dostosowania systemów informatycznych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W odniesieniu do projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie, tzw. pre-konsultacje publiczne.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy były już przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania w ramach projektu UD458.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny bieżące)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 (2026)	1 (2027)	2 (2028)	3 (2029)	4 (2030)	5 (2031)	6 (2032)	7 (2033)	8 (2034)	9 (2035)	10 (2036)	*Łącznie (0–10)*
Dochody ogółem	**0**	**2 640**	**4 918**	**1 770**	**2 029**	**2 176**	**2 247**	**2 468**	**2 620**	**2 741**	**2 857**	**26 468**
budżet państwa	0	444	434	-6 059	-6 424	-6 779	-7 189	-7 467	-7 815	-8 211	-8 629	**-57 693**
JST	0	0	0	2 994	3 246	3 424	3 607	3 797	3 986	4 183	4 387	**29 624**
NFZ	0	2 196	2 563	2 737	2 901	3 061	3 225	3 395	3 565	3 742	3 924	**31 309**
Fundusz Solidarnościowy	0	0	1 921	2 098	2 306	2 470	2 604	2 743	2 884	3 027	3 175	**23 228**
Wydatki ogółem	**0**	**0**	**0**	**-2 450**	**-2 656**	**-2 801**	**-2 951**	**-3 107**	**-3 261**	**-3 423**	**-3 589**	**-24 238**
budżet państwa	0	0	0	-2 450	-2 656	-2 801	-2 951	-3 107	-3 261	-3 423	-3 589	**-24 238**
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Saldo ogółem	**0**	**2 640**	**4 918**	**4 220**	**4 685**	**4 977**	**5 198**	**5 575**	**5 881**	**6 164**	**6 446**	**50 706**
budżet państwa	0	**444**	**434**	**-3 609**	**-3 768**	**-3 978**	**-4 238**	**-4 360**	**-4 554**	**-4 788**	**-5 040**	**-33 455**
JST	0	**0**	**0**	**2 994**	**3 246**	**3 424**	**3 607**	**3 797**	**3 986**	**4 183**	**4 387**	**29 624**
NFZ	0	**2 196**	**2 563**	**2 737**	**2 901**	**3 061**	**3 225**	**3 395**	**3 565**	**3 742**	**3 924**	**31 309**
Fundusz Solidarnościowy	0	**0**	**1 921**	**2 098**	**2 306**	**2 470**	**2 604**	**2 743**	**2 884**	**3 027**	**3 175**	**23 228**

Źródła finansowania	Projektowane rozwiązania wpłyną na dochody sektora finansów publicznych oraz na wydatki tego sektora. Efektem projektowanej zmiany będzie poprawa wyniku sektora finansów publicznych, w tym również ograniczenie ryzyka przekroczenia w przyszłości przez państwowy dług publiczny określonych w ustawach poziomów.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	**<u>1) Zmiana parametrów skali podatkowej</u>** Aktualnie w podatku PIT na skali podatkowej obowiązuje kwota wolna w wysokości 30 tys. zł, podstawowa stawka PIT w wysokości 12 % oraz podwyższona stawka PIT w wysokości 32 %, mająca zastosowanie do podstawy opodatkowania przekraczającej próg 120 tys. zł. Parametry skali podatkowej zostały ustalone w takiej wysokości w 2022 r. i od tego czasu nie były waloryzowane. W związku z tym odsetek podatników objętych krańcową stawką w wysokości 32 % wzrósł z 3,5 % w 2022 r. do 9,5 % w 2025 r. Jednocześnie, w tym samym okresie efektywna stawka PIT w stosunku do dochodu brutto dla wszystkich podatników na skali podatkowej wzrosła z 5,0 % w 2022 r. do 7,3 % w 2025 r. W tabeli 1. zaprezentowano historyczne oraz prognozowane odsetki osób objętych krańcową stawką 32 % oraz efektywną stawkę PIT na skali podatkowej w dwóch wariantach. Pierwszy wariant zakłada brak zmian w parametrach skali podatkowej, natomiast drugi wariant przedstawia scenariusz reformy, w którym próg podatkowy zostaje podniesiony do 130 tys. zł oraz wprowadzona zostaje pośrednia stawka PIT w wysokości 24 % dla przedziału podstawy opodatkowania ponad 130 tys. do 150 tys. zł. Szacunki na lata 2026–2030 zostały dokonane przy pomocy modelu mikrosymulacyjnego Ministerstwa Finansów, wykorzystującego dane z deklaracji podatkowych za 2024 r., zwaloryzowane na kolejne lata wskaźnikami makroekonomicznymi. Podniesienie progu podatkowego oraz wprowadzenie pośredniej stawki PIT w wysokości 24 % skutkuje spadkiem odsetka osób objętych krańcową stawką 32 % z 14,0 % do 7,2 % w 2027 r. Jednocześnie, w tym samym roku efektywna stawka PIT spada z 8,4 % do 7,9 %.

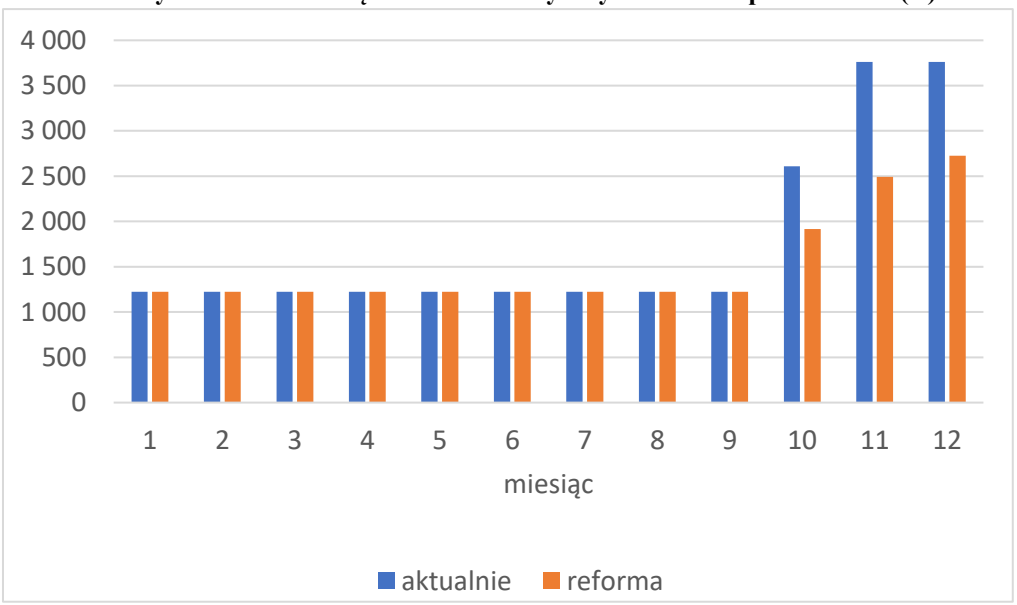
Tabela 1. Odsetek podatników objętych krańcową stawką PIT 32 % oraz efektywna stawka PIT w stosunku do dochodu brutto na skali podatkowej w latach 2022–2030*.

	rok								
	2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026***	**2027***	**2028***	**2029***	**2030***
Brak zmian w skali podatkowej									
Udział podatników objętych krańcową stawką PIT w wysokości 32 %	3,5 %	5,2 %	7,6 %	9,5 %	12,0 %	14,0 %	15,9 %	18,0 %	19,7 %
Efektywna stawka PIT	5,0 %	5,9 %	6,7 %	7,3 %	7,9 %	8,4 %	8,8 %	9,3 %	9,7 %
Reforma									
Udział podatników objętych krańcową stawką PIT w wysokości 32 %						7,2 %	8,6 %	10,1 %	11,5 %
Efektywna stawka PIT						7,9 %	8,3 %	8,7 %	9,0 %

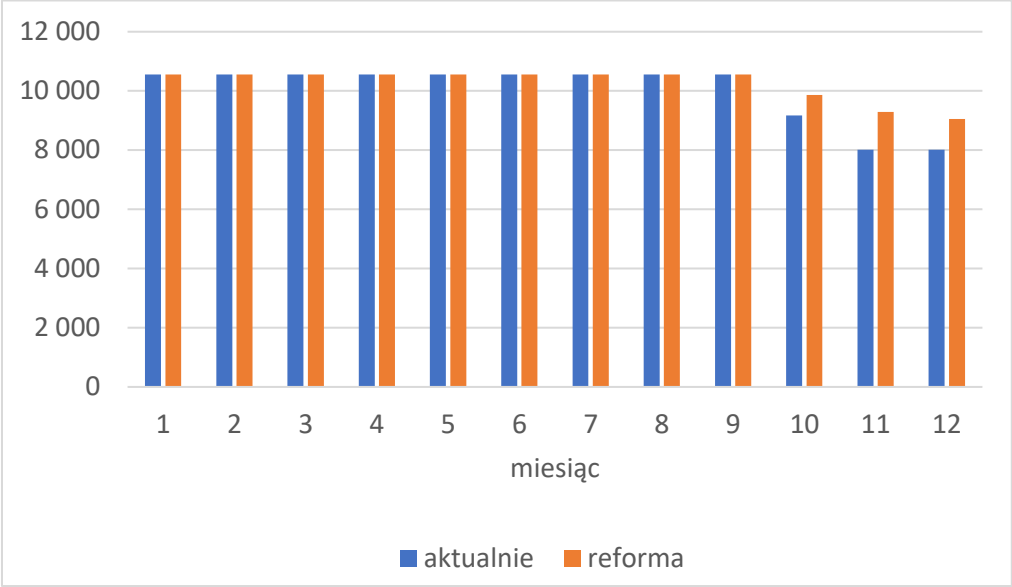
*wartości do 2025 r. na podstawie danych z deklaracji podatkowych. Szacunki na lata 2026–2030 na podstawie symulacji z wykorzystaniem modelu mikrosymulacyjnego.

W obecnym systemie podatku PIT na skali podatkowej występująca relatywnie duża różnica pomiędzy stawkami 12 % i 32 % prowadzi również do skokowego spadku miesięcznego dochodu netto podatników w miesiącu przekroczenia progu podatkowego. Wynika to z faktu wzrostu zaliczki na PIT wg wyższej krańcowej stawki opodatkowania. System zaliczkowy skonstruowany jest w taki sposób, że po przekroczeniu nadwyżki ponad 120 tys. zł w trakcie roku, całość miesięcznego dochodu opodatkowana jest wg wyższej stawki. Mechanizm ten z jednej strony prowadzi do mniejszych różnic w rozliczeniu rocznym, ale z drugiej powoduje znaczne ubytki dochodów netto po przekroczeniu progu, przy dużej różnicy między stawkami, która obecnie występuje. Wprowadzenie pośredniej stawki PIT w wysokości 24 % łagodzi ten skokowy wzrost zaliczki na PIT oraz spadek miesięcznego dochodu netto. Zjawisko to zostało zaprezentowane na wykresach 1. i 2. na przykładzie hipotetycznego podatnika na umowie o pracę z wynagrodzeniem w wysokości 15 tys. zł we wszystkich miesiącach roku.

Wykres 1. Wysokość zaliczki na PIT w poszczególnych miesiącach roku dla hipotetycznego podatnika z wynagrodzeniem 15 tys. zł brutto miesięcznie w aktualnym systemie oraz po zmianach (zł).

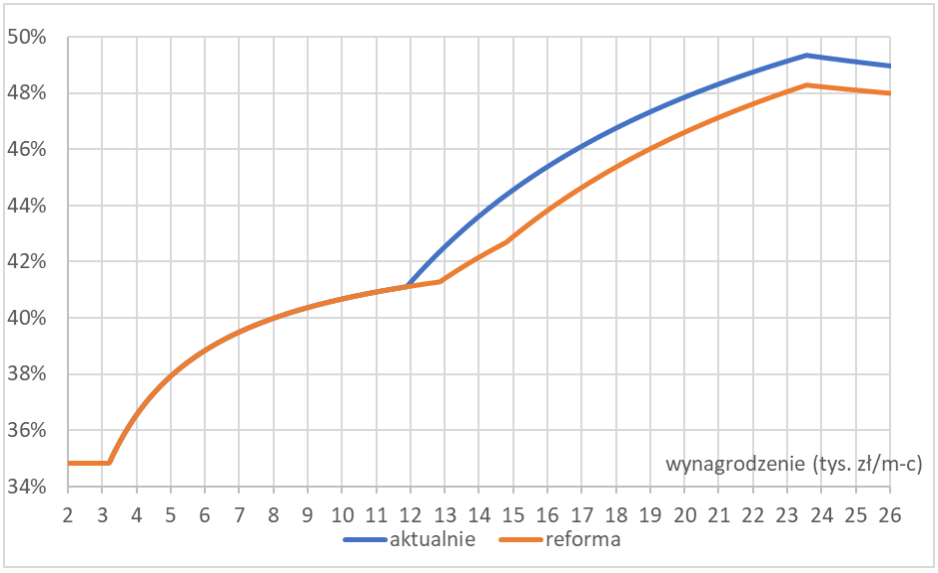

Wykres 2. Wysokość miesięcznego dochodu netto w poszczególnych miesiącach roku dla hipotetycznego podatnika z wynagrodzeniem 15 tys. zł brutto miesięcznie w aktualnym systemie oraz po zmianach (zł).

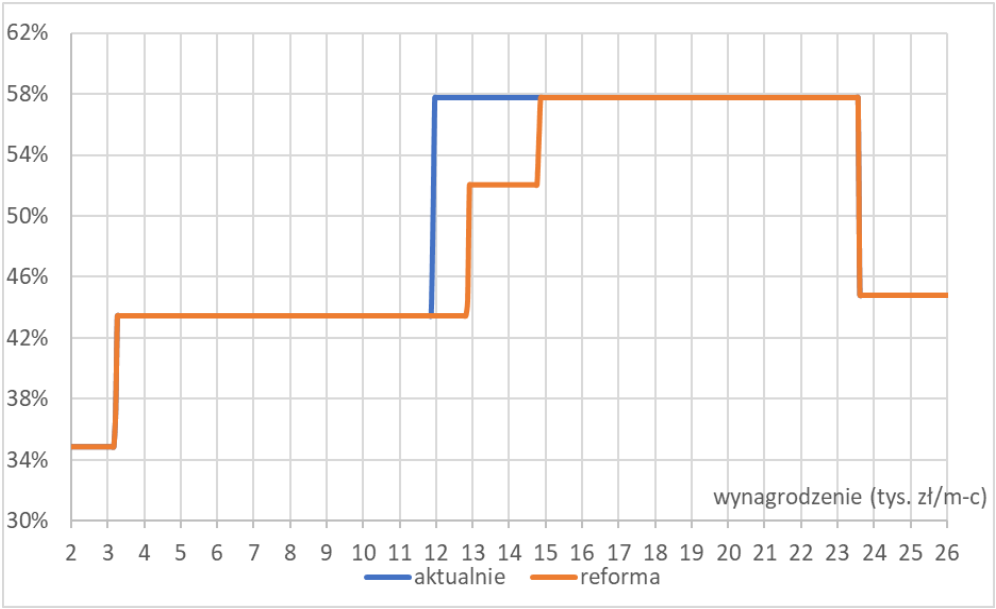

Na wykresie 3. zaprezentowano całkowite teoretyczne roczne obciążenie podatkowo-składkowe w stosunku do kosztu pracy dla podatników na umowie o pracę osiągających określone miesięczne wynagrodzenie (przypadek podatnika niepozostającego w związku małżeńskim i nieposiadającego dzieci, czyli tzw. singla, niekorzystającego z żadnych ulg podatkowych i bez dodatkowych źródeł dochodu). Reforma zmniejszy efektywny klin podatkowy dla podatników z wynagrodzeniem powyżej ok. 11 880 zł miesięcznie. Wykres 4. Prezentuje analogiczne stawki krańcowe PIT, które spadną dla modelowych podatników z wynagrodzeniem w zakresie od ok. 11 880 zł do ok. 14 780 zł miesięcznie.

Wykres 3. Całkowite teoretyczne roczne obciążenie podatkowo-składkowe na umowie o pracę jako procent całkowitego kosztu pracy dla singla (%) w warunkach 2026 r.

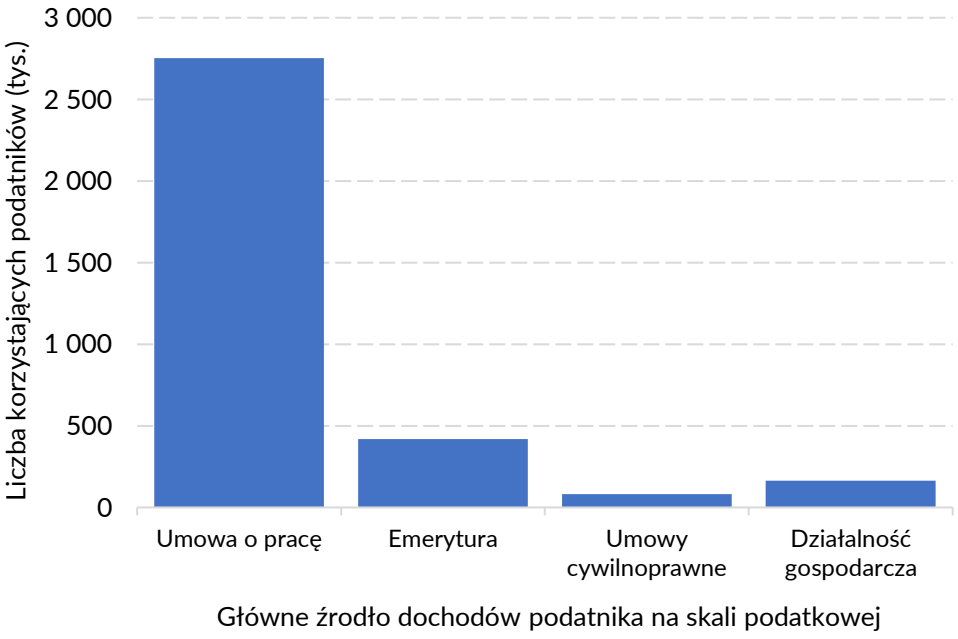

Wykres 4. Krańcowe teoretyczne roczne obciążenie podatkowo-składkowe na umowie o pracę jako procent całkowitego kosztu pracy dla singla (%) w warunkach 2026 r.

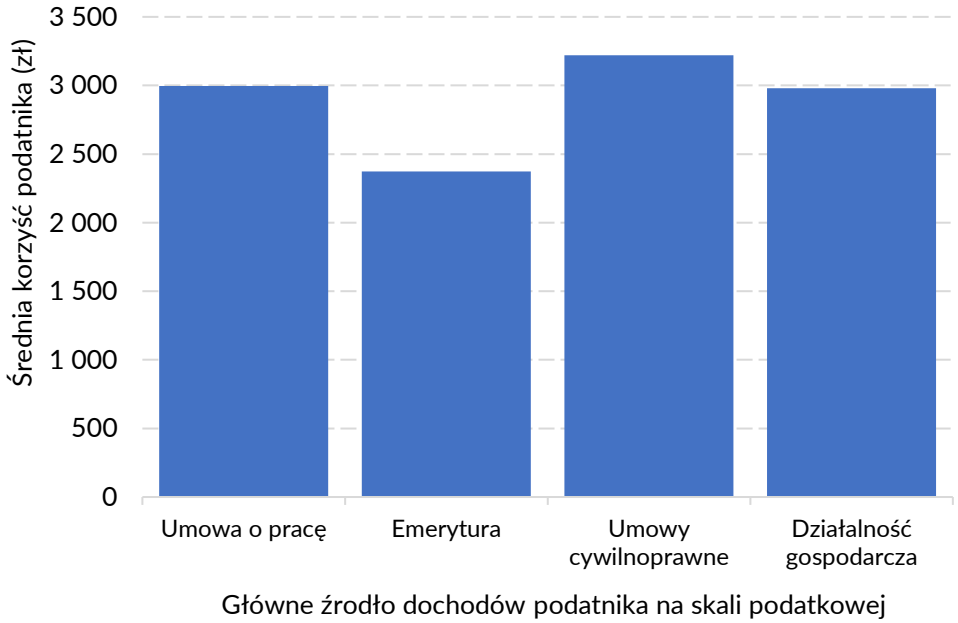

Na wykresie 5. zaprezentowano liczbę podatników korzystających z reformy parametrów skali podatkowej w 2027 r. w zależności od głównego źródła dochodu na tej formie opodatkowania, zaś na wykresie 6. przedstawiono średnią indywidualną korzyść podatników w ramach tych grup. Największą grupę (ponad 2,7 mln osób) stanowią podatnicy, których głównym źródłem dochodu na skali podatkowej jest umowa o pracę. Ich średnia korzyść z reformy wynosi ok. 3000 zł. Łączną liczbę korzystających podatników oszacowano na ok. 3,5 mln podatników w 2027 r, a średnią korzyść z reformy dla wszystkich korzystających na ok. 2900 zł.

Wykres 5. Liczba podatników korzystających z reformy w 2027 roku w zależności od głównego źródła dochodu na skali podatkowej (tys.).

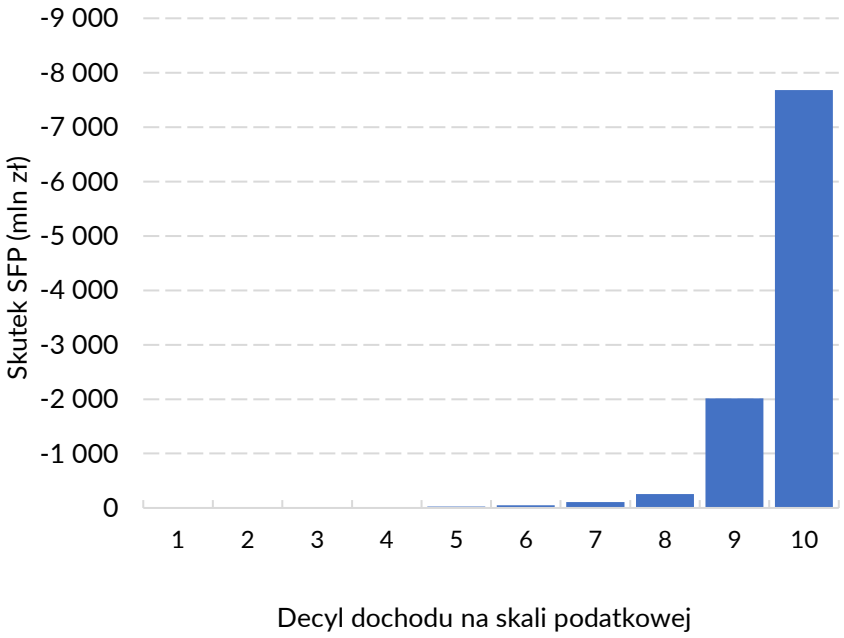

Wykres 6. Średnia korzyść podatników korzystających z reformy w 2027 roku w zależności od głównego źródła dochodu na skali podatkowej (zł).

Skutek fiskalny reformy w 2027 r. w ujęciu memoriałowym wyniesie ok. -10,2 mld zł. Ze względu na obecną konstrukcję przepisów o ustalaniu udziałów JST w PIT całość efektu wystąpi po stronie budżetu państwa. Na wykresie 7. zaprezentowano skutek reformy na sektor finansów publicznych w 2027 r. w podziale na grupy decylowe dochodu na skali podatkowej, zaś na wykresie 8. przedstawiono odsetek podatników z danej grupy decylowej korzystających z reformy w 2027 r. Największy łączny skutek zmiany parametrów skali podatkowej w ramach jednej grupy decylowej dotyczy podatników znajdujących się w najwyższym decylu rozkładu dochodów na skali podatkowej i wynosi on ok. 7,7 mld zł w 2027 r. W tej grupie korzyści odniesie ok. 80% podatników. Skutek ten nie jest tożsamy z wpływem tego działania na krajowe i unijne reguły fiskalne, który obejmuje efekt reformy oraz skutki braku zmiany niektórych parametrów systemu podatkowego.

Wykres 7. Skutek reformy na SFP w 2027 r. w grupach decylowych dochodu na skali podatkowej (mln zł).

Wykres 8. Odsetek podatników korzystających z reformy w 2027 r. w grupach decylowych dochodu na skali podatkowej (%).

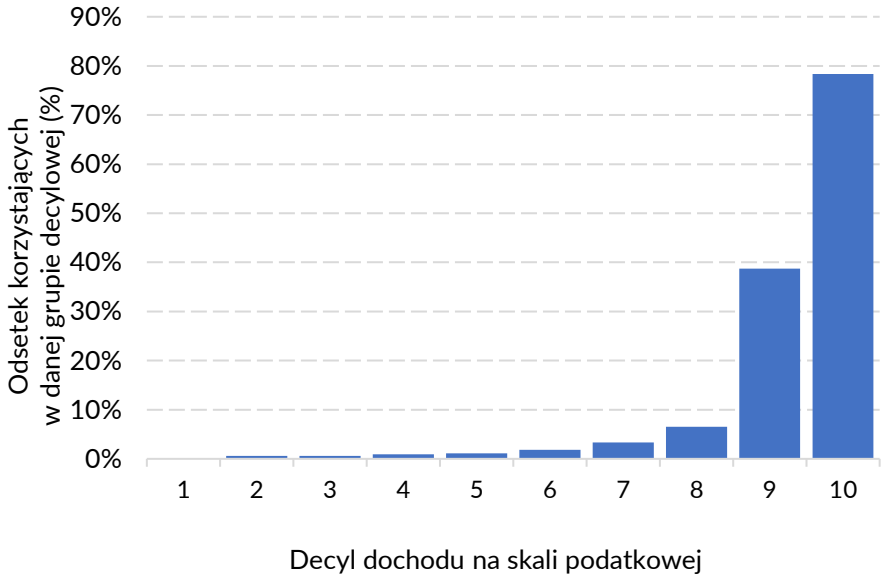

Tabela 2. Skutek fiskalny wprowadzenia pośredniej stawki PIT 24 % oraz podniesienia drugiego progu do 130 tys. zł. w ujęciu memoriałowym (w cenach bieżących) w latach 2027–2030

	2027	2028	2029	2030
	mln zł	*mln zł*	*mln zł*	*mln zł*
PIT, w tym:	-10 160	-11 796	-13 510	-14 955
budżet państwa	-10 160	-11 796	-13 510	-14 955
JST	0	0	0	0

2) Podwyższenie stawki daniny solidarnościowej o 1 pp z 4 % do 5 %

Aktualnie daniną solidarnościową (DSF) są objęci podatnicy osiągający łączne dochody ze wszystkich źródeł przekraczające 1 mln zł w ciągu roku podatkowego. Stawka daniny solidarnościowej wynosi 4 % i jest stosowana do nadwyżki dochodów przekraczającej 1 mln zł. Podwyższenie stawki daniny do 5 % nie wpłynie na liczbę osób objętych daniną, a wyłącznie zwiększy obciążenie dla osób przekraczających wskazany próg 1 mln zł.

W tabeli 3. zaprezentowano dane historyczne o liczbie osób rozliczających się z daniny solidarnościowej oraz sumę wpływów z tego tytułu w latach 2019-2025 w ujęciu memoriałowym. Po zmianach w systemie podatkowym, które weszły w życie w 2022 r., nastąpił spadek liczby osób oraz sumy wpływów, co było skutkiem przede wszystkim zmiany formy opodatkowania przez wiele osób prowadzących działalność gospodarczą na ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Suma wpływów z daniny należnych za 2025 r. była nadal poniżej poziomu z 2021 r.

Tabela 3. Liczba osób objętych daniną solidarnościową oraz suma wpływów w latach 2019–2025 w ujęciu memoriałowym.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
liczba osób objętych DSF (tys.)	35,8	41,0	45,0	37,7	38,6	38,8	38,7
suma wpływów z DSF (mln zł)	1 906	2 578	2 784	2 217	2 110	1 916	1 952

W tabeli 4. przedstawiono skutek fiskalny podwyższenia stawki DSF z 4 % do 5 % w ujęciu kasowym. Ze względu na to, że rozliczenie daniny solidarnościowej następuje podczas rozliczenia rocznego podatku, po zakończeniu roku podatkowego, pierwsze skutki podwyższenia pojawią się w 2028 r. Skutki przedstawione w tabeli uwzględniają również wpływ podniesienia stawki dla podatników, którzy zostaną objęci daniną solidarnościową ze względu na zmianę limitu przychodów uprawniających do rozliczania się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Tabela 4. Skutek fiskalny podwyższenia stawki daniny solidarnościowej z 4 % do 5 % w ujęciu kasowym (w cenach bieżących) w latach 2027–2030.

	2027	**2028**	**2029**	**2030**
	mln zł	*mln zł*	*mln zł*	*mln zł*
danina solidarnościowa (FS)	0	860	925	1 019

3) Podwyższenie podstawowej stawki podatku CIT z 19 % do 22 % (o 3pp) dla podatników indywidualnych i PGK z przychodem pow. 50 mln euro

W celu oszacowania skutków finansowych tego rozwiązania zostały wykorzystane dane wynikające z zeznań podatkowych CIT-8 i CIT-8AB złożonych za 2025 r.
Podatek należny wykazało około 280 tysięcy podatników (ok. 40 % podatników CIT) z tego podatek według:

1) 9 % stawki podatku wykazało 230 047 podatników w łącznej wysokości 3 811 mln zł
2) 19 % stawki wykazało 48 452 podatników w łącznej wysokości 86 262 mln zł, w tym:
   a) podatek podatników z przychodem pow. 50 mln euro,
   - liczba podatników wykazujących podatek 3 699,
   - podatek należny wyniósł 54 291,5 mln zł, w tym 38 banków wykazało podatek w kwocie 11 423,6 mln zł,

   b) PGK
   - liczba PGK wykazujących podatek 97, w tym z przychodem powyżej 50 mln euro 78,
   - podatek należny wyniósł 8 215,8 mln zł, w tym podatek banków 3 004,8 mln zł (podatek PGK z przychodem powyżej 50 mln euro 8 175,9 mln zł w tym banków 3 004,8 mln zł).

Dokonując oszacowania skutków finansowych podwyższenia stawek CIT dla roku budżetowego, uwzględniono: (1) efekt stosowania uproszczonych zaliczek (podwyższona stawka już w zaliczkach) (2) płatność z tytułu ostatniej zaliczki realizowana w kolejnym roku budżetowym, (3) zmiany wynikające z projektu ustawy o udzielaniu wsparcia na obniżenie cen energii dla przemysłu energochłonnego.

Tabela 5. Szacowane skutki w poszczególnych latach.

2027	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	***2032***	**2033**	**2034**	**2035**	**2036**
w mln zł									
6 240	8 025	8 425	9 745	10 345	10 856	11 529	12 127	12 720	13 320

Projektowana regulacja wpłynie wyłącznie na dochody budżetu państwa.
Powyższy skutek dotyczy „dużych podmiotów" i PGK z wyłączeniem banków, do których ma już zastosowanie podwyższona stawka CIT (docelowa 23%).

4) Obniżenie limitu przychodów warunkującego możliwość wyboru opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych z 2 mln euro do 250 tys. euro

Charakterystyka podatników korzystających z opodatkowania w formie ryczałtu w 2024 r.

Podatnicy o przychodzie powyżej 250 tys. EUR (1 mln 71 tys. zł) stanowili 2 % (ok. 43 tys. osób) ogólnej liczby podatników korzystających z opodatkowania w formie ryczałtu w 2024 r. (ok. 2 121 tys.), tj. **4 % wszystkich przedsiębiorców rozliczających się ryczałtem oraz 1,4 % ogółu przedsiębiorców** (skala/linia/ryczałt). Odpowiadali za 32 % (101,8 mld zł) przychodów i 26,4 % (6,9 mld zł) wartości podatku PIT z tej formy opodatkowania. Stanowili 0,1 % wszystkich podatników PIT oraz odpowiadali za 4% łącznej sumy zapłaconego podatku.

Najliczniejsze sekcje PKD reprezentowane przez podatników o przychodzie powyżej 250 tys. EUR w 2024 r. to **budownictwo, handel, przetwórstwo przemysłowe a także opieka zdrowotna i pomoc społeczna**. Jednak

nawet w tych sekcjach przedsiębiorcy o przychodzie powyżej 250 tys. EUR stanowią mniej niż 7 % ogółu przedsiębiorców rozliczających się ryczałtem (w tych sekcjach). Największy odsetek stanowią wśród działalności związanych z obsługą rynku nieruchomości (ok. 11 %).

Dominującą stawką ryczałtu w tej grupie podatników (18 tys.) jest stawka 5,5 % (przychody m.in. z działalności wytwórczej i prac budowlanych). Inne popularne stawki to 3,0 % (przychody m.in. z handlu i działalności gastronomicznej z wyłączeniem przychodów ze sprzedaży alkoholu) oraz 8,5 % (przychody m.in. z działalności usługowej i działalności gastronomicznej w zakresie sprzedaży alkoholu). **Średnia stawka ryczałtu w tej grupie (ważona liczbą podatników) to 7 %**.

W większości (81 %) osoby z tej grupy znajdowały się w górnym decylu rozkładu dochodu (oszacowanego dla podatników na ryczałcie za pomocą metodologii opisanej w części *Szacowanie dochodów dla podatników na ryczałcie od przychodów ewidencjonowanych*) wszystkich podatników; **należały również do najwięcej zarabiających osób prowadzących działalność gospodarczą** (74 % w górnym decylu).
Spośród tej grupy 90 % rozliczało się ryczałtem również w poprzednim roku, z czego 58 % (ok. dwie trzecie) osiągała wówczas dochody powyżej 250 tys. EUR. Jednocześnie **46,2 % z nich (ok. 20 tys. osób) nie zatrudniało żadnych pracowników.**

Liczba przedsiębiorców na ryczałcie osiągających przychody powyżej 250 tys. EUR rośnie co roku o ok. 10 tys. podatników - z 23,5 tys. w 2022 r. do 42,9 tys. w 2024 r.

Tabela 6. Wysokość przychodu, podatku PIT oraz liczebność grup w 2024 r.

2024 (przychód. w tys. €)	**Przychód** (mld zł)	**Udział** (%)	**Podatek** (mld zł)	**Udział** (%)	**Liczba osób** (tys.)	**Udział** (%)
Wszyscy podatnicy na ryczałcie	318,7		26,0		2 121	
Przedsiębiorcy na ryczałcie, w tym z przychodem:	279,4	87,7 %	22,4	86,2 %	910	42,9 %
• 250–2 000	96,2	30,2 %	6,5	25,0 %	42,4	2,0 %
• > 2 000	5,6	1,8 %	0,4	1,4 %	0,4	0,0 %

Uwagi: Grupy wyznaczone na podstawie przychodu i kursu EUR z 2024 r.

Tabela 7. Wysokość przychodu oraz liczebność grup w latach 2021–2024.

przychód (tys. €)	**Liczba osób** (tys.)			zmiana r/r (%)	**Przychód** (mld zł)			zmiana r/r (%)
	250-2 000	> 2 000	łącznie		250–2 000	> 2 000	łącznie	
2021	8,7	0,03	8,7		18,0	0,5	18,6	
2022	23,3	0,2	23,5	169 %	59,0	2,9	61,9	233 %
2023	31,8	0,3	32,1	37 %	77,6	4,5	82,1	33 %
2024	42,4	0,4	42,9	33 %	96,2	5,6	101,8	24 %

Uwagi: grupy wyznaczono na podstawie kursów EUR z poszczególnych lat.

Tabela 8. Liczebność grup wg przychodu w latach 2021–2024 dla różnych form opodatkowania.

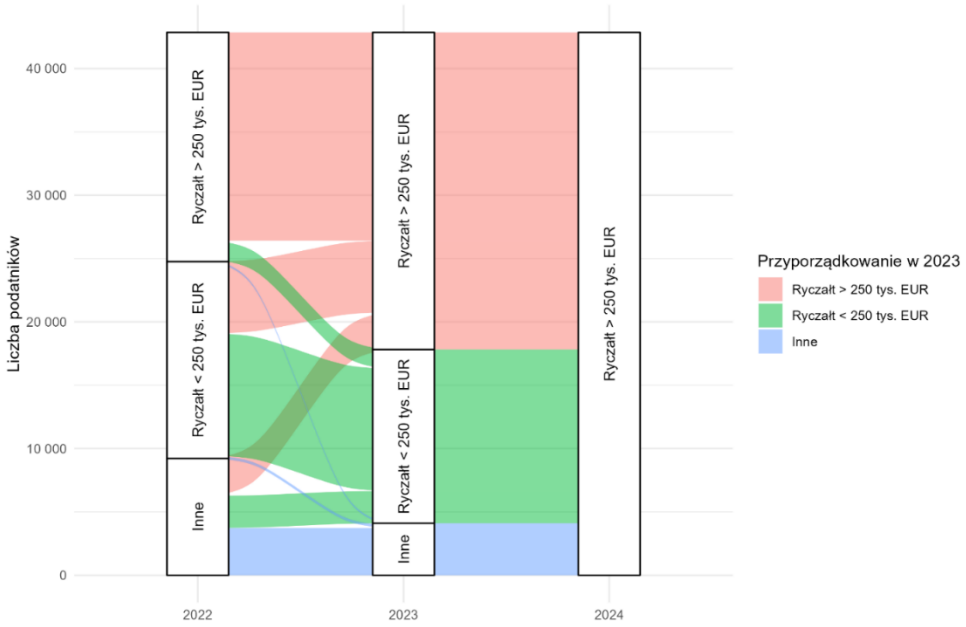
	Ryczałt			**Skala podatkowa**			**Podatek liniowy**			**Łącznie**	
	Liczba osób (tys.)			**Liczba osób** (tys.)			**Liczba osób** (tys.)			**Liczba osób** (tys.)	
przychód (tys. €)	250-2000	> 2000	Udział > 250	250-2000	> 2000	Udział > 250	250-2000	> 2 000	Udział > 250	250-2000	> 2 000
2021	8,7	0,03	3 %	35,8	0,6	15 %	182,1	22,6	82 %	226,6	23,2
2022	23,3	0,2	9 %	52,0	0,9	21 %	154,5	21,4	70 %	229,8	22,5
2023	31,8	0,3	12 %	48,1	0,7	18 %	168,2	21,3	70 %	248,1	22,3
2024	42,4	0,4	14 %	53,5	0,9	18 %	175,2	23,1	67 %	271,1	24,4

Uwagi: grupy wyznaczono na podstawie kursów EUR z poszczególnych lat. Przychody z DG na skali podatkowej uzupełniono o przychody zwolnione (z DG). Nie uwzględniono odliczeń od dochodu na linii i skali (w tym ulg SSE).

Tabela 9. Najliczniejsze sekcje PKD wśród podatników na ryczałcie o przychodach powyżej 250 tys. EUR w 2024 r.

	Liczba podatn. (tys.)	**w tym:** **Liczba zatrudniających** (tys.)	**Liczba zatrudnionych osób** (tys.)	**Udział** (%)	**W stosunku do wszystkich ryczałtowców tej sekcji** (%)
Budownictwo	12,7	9,9	52,5	29,8 %	5,0 %
Handel hurtowy i detaliczny	6,3	3,4	11,7	14,8 %	6,8 %
Przetwórstwo przemysłowe	4,2	3,0	17,1	9,8 %	5,5 %
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3,8	0,4	1,7	9,0 %	4,8 %
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,3	0,6	1,9	7,8 %	4,8 %
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1,6	0,8	4,1	3,8 %	11,2 %

Wykres 9. Stan ryczałtowców o przychodzie powyżej 250 tys. EUR w poprzednich latach.

Uwagi: Inne – inna forma opodatkowania / brak prowadzonej działalności gospodarczej.

Tabela 10. Najliczniejsze stawki ryczałtu wśród podatników na ryczałcie o przychodach powyżej 250 tys. EUR w 2024 r.

Stawka ryczałtu	Liczba osób (tys.)	Udział (%)	Przykładowe grupy przychodów (branże)
5,5 %	18,0	42,0 %	Budownictwo
3,0 %	9,0	21,1 %	Handel
8,5 %	6,8	16,0 %	Przetwórstwo przemysłowe
14,0 %	4,1	9,5 %	Opieka zdrowotna
15,0 %	2,2	5,0 %	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
12,0 %	1,1	2,5 %	Wybrane usługi z branży IT
12,5 %	0,9	2,1 %	Obsługa rynku nieruchomości
10,0 %	0,4	1,0 %	Kupno i sprzedaż nieruchomości
17,0 %	0,4	0,9 %	Wolne zawody

Uwagi: Jako „stawkę ryczałtu" przyjęto stawkę ryczałtu o największym przychodzie dla danego podatnika.

Teoretyczny klin podatkowo-składkowy: porównanie ryczałtu z innymi formami opodatkowania.

Opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych stanowi istotną preferencję dla przedsiębiorców. W celu porównania obciążeń podatkami i składkami na poszczególnych formach wylicza się tzw. klin podatkowo-składkowy, tj. stosunek obciążeń (podatki i składki) do dochodów brutto w przypadku działalności gospodarczej lub całkowitych kosztów pracy dla umowy o pracę. Dzięki temu można porównać nakładane przez państwo daniny w stosunku do tej samej wygenerowanej w gospodarce wartości dodanej.

Na wykresie 2. porównano wartość klina podatkowo-składkowego dla osób korzystających ze stawki 5,5 % (m.in. budownictwo) z przedsiębiorcami wybierającymi podatek liniowy oraz pracownikami zatrudnionymi na umowie o pracę. Ze względu na brak informacji w danych o kosztach dla ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych dla ryczałtu przyjęto dwa scenariusze:

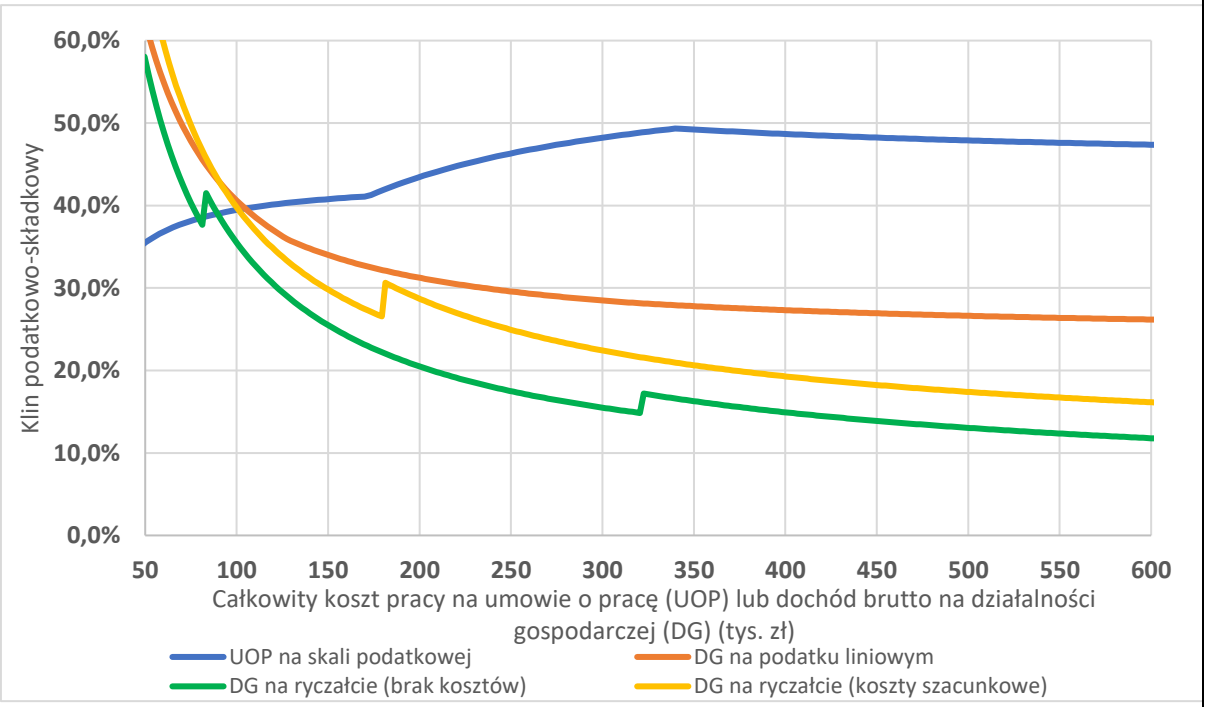
- brak kosztów (przychód = dochód);
- koszty na poziomie 44,3% przychodów, co stanowi szacunkową średnią wartość dla badanej grupy w 2024 r.

W porównaniu do podatku liniowego, klin podatkowo-składkowy na ryczałcie jest niższy przy każdym analizowanym poziomie dochodów (przy założeniu braku kosztów) lub przy rocznych dochodach powyżej ok. 90 tys. zł rocznie (koszty na poziomie 44,3 % przychodów). Dla rocznych dochodów w wysokości 500 tys. zł, klin dla podatku liniowego wynosi ok. 27 %, podczas gdy na ryczałcie od ok. 13 % do ok. 17 %.

W porównaniu do umowy o pracę, klin podatkowo-składkowy na ryczałcie jest niższy przy dochodach (koszcie pracy na UOP) powyżej ok. 90 tys. zł rocznie (przy założeniu braku kosztów) lub powyżej ok. 100 tys. zł rocznie (koszty na poziomie 44,3% przychodów).

Przykładowo, przy dochodzie brutto (koszcie pracy na UOP) w wysokości 300 tys. zł, przekłada się to na roczne oszczędności dla podatnika na ryczałcie w wysokości ok. 98 tys. zł, tj. ok. 63 %, względem wynagrodzenia netto na umowie o pracę i ok. 39 tys. zł, tj. ok. 18%, względem dochodu netto na podatku liniowym, przy założeniu braku kosztów. Przy założeniu kosztów na poziomie 44,3 % przychodów, korzyści to ok. 77 tys. zł względem umowy o pracę i ok. 18 tys. zł względem podatku liniowego, tj. odpowiednio ok. 50 % i ok. 9 % dochodów netto.

Wykres 10. Klin podatkowo-składkowy w stosunku do całkowitego kosztu pracy na umowie o pracę lub dochodu brutto* na działalności gospodarczej – stawka ryczałtu 5,5%.

Uwagi: dochód brutto na działalności gospodarczej został powiększony o składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, które stanowią koszt prowadzenia działalności. W przypadku ryczałtu, dochód brutto oszacowano w dwóch scenariuszach: pierwszym zakładającym zerowe koszty (zielona linia) oraz drugim zakładającym koszty na poziomie 44,3 % przychodów (oszacowane średnie koszty dla badanej grupy – żółta linia).

W tabeli 11. zaprezentowano wartości klina podatkowo-składkowego dla poszczególnych wartości kosztu pracy lub dochodu brutto. Wraz ze wzrostem dochodów, preferencyjność ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych rośnie.

Tabela 11. Klin podatkowo-składkowy w stosunku do całkowitego kosztu pracy na umowie o pracę lub dochodu brutto* na działalności gospodarczej – stawka ryczałtu 5,5 %.

koszt pracy/dochód brutto (zł)	klin podatkowo-składkowy (%)			
	umowa o pracę	podatek liniowy	ryczałt (brak kosztów)	ryczałt (koszty szacunkowe)
100 000	39,5 %	40,6 %	35,5 %	39,8 %
500 000	47,9 %	26,6 %	13,0 %	17,4 %
1 000 000	46,3 %	25,3 %	9,3 %	13,6 %
5 000 000	48,0 %	27,4 %	6,3 %	10,6 %
10 000 000	48,2 %	27,6 %	5,9 %	10,3 %

Uwagi: dochód brutto na działalności gospodarczej został powiększony o składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, które stanowią koszt prowadzenia działalności. W przypadku ryczałtu, dochód brutto oszacowano w dwóch scenariuszach: pierwszym zakładającym zerowe koszty (zielona linia) oraz drugim zakładającym koszty na poziomie 44,3 % przychodów (oszacowane średnie koszty dla badanej grupy – żółta linia). Przy obliczaniu klina efektywnego dla umowy o pracę oraz dla podatku liniowego uwzględniono daninę solidarnościową (obliczoną wg obowiązujących przepisów tj. stosując stawkę 4 %).

Skutki fiskalne obniżenia limitu na ryczałcie

W celu wyliczenia skutków zmniejszenia limitu ryczałtu z 2 mln EUR do 250 tys. skorzystano ze zanonimizowanych indywidualnych danych podatkowych pochodzących z faktycznych deklaracji podatkowych. Obliczeń dokonano za pomocą modelu mikrosymulacyjnego Ministerstwa Finansów, wykorzystując dane z deklaracji podatkowych za 2024 r., zwaloryzowane na 2027 r. **Założono, że wszyscy podatnicy przekraczający limit zmieniają formę opodatkowania na podatek liniowy.** Nie analizowano możliwego wybrania przez część podatników takich form opodatkowania jak np. przejście na CIT czy też tzw. CIT estoński. Na potrzeby analizy przyjęto uproszczony sposób wyliczania limitu przychodów, który został zdefiniowany jako całkowity przychód ze źródeł innych niż najem prywatny. W rzeczywistości limit odnoszony jest odrębnie do samodzielnej działalności gospodarczej i działalności w formie spółki. Oznacza to, że podatnicy o całkowitym przychodzie przekraczającym limit mogą być w rzeczywistości wciąż uprawnieni do rozliczenia w formie ryczałtu gdy w ramach żadnej z form działalności nie przekraczają limitu.

Kryterium zaliczenia do grup przychodowych 250–2000 (tys. EUR) oraz > 2000 (tys. EUR) był całkowity przychód, z wyłączeniem przychodu z najmu prywatnego, uzyskany w 2024 r. Przyjęto kurs EUR z dnia 01.10.2024 (właściwy dla danych z deklaracji za 2024 r.), a zaliczenie podatników do przedziałów przychodu dokonano przed waloryzacją danych.

Kluczowym problemem przy szacowaniu skutków przejścia z ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych na rozliczenie podatkiem liniowym jest brak informacji w danych o dochodach podatników rozliczających się ryczałem, które co do zasady nie są deklarowane na tej formie. Dochody podatników rozliczających się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oszacowano wykorzystując połączone dane z deklaracji VAT oraz dane o zatrudnieniu z deklaracji ZUS. Szczegóły tej metody opisane zostały w części *Szacowanie dochodów dla podatników na ryczałcie od przychodów ewidencjonowanych.*

Tabela 12. Wysokość podatku PIT, składki zdrowotnej oraz daniny solidarnościowej w scenariuszu bazowym i przejścia na podatek liniowy w ujęciu memoriałowym (w cenach bieżących).

2027 (przychód, tys. €)	**Podatek** (mld zł)	**Różnica** (mld zł)	**Składka zdrowotna** (mld zł)	**Różnica** (mld zł)	**Danina solidarnościowa** (mld zł)	**Łączny skutek** (mld zł)
Ryczałt > 250	9,5		1,0			
Podatek liniowy > 250	13,3	3,8	3,4	2,4	1,1	7,3

Uwagi: Grupy wyznaczone na podstawie waloryzowanego przychodu na 2027 r. i kursu EUR z 2025 r., dane podatkowe z 2024 r.

Reforma wpłynie również na wysokość dochodów przekazywanych przez budżet państwa samorządom z tytułu udziału w dochodach z PIT. Podstawę udziałów JST stanowią zarówno dochody podatników na podatku liniowym, jak i przychody na ryczałcie od przychodów ewidencjonowanych, przemnożone przez wskaźnik 14 %. Ubytek przychodów na ryczałcie oraz jednoczesny przyrost dochodów na podatku liniowym od 2027 r. będą skutkowały zmianą wysokości podstawy oraz samych udziałów od 2029 r. Dwuletnie przesunięcie skutku wynika z mechanizmu wyliczania wysokości udziałów na dany rok na podstawie zwaloryzowanych dochodów (oraz przychodów) podatników wykazanych w deklaracjach dwa lata wcześniej.

Projektowane rozwiązania, zwiększając wysokość dochodów JST z tytułu udziału w podatku PIT, wpływają pośrednio także na poziom subwencji ogólnej przekazywanej z budżetu państwa do JST. System finansowania JST zmienia relację między dochodami podatkowymi a transferami subwencyjnymi. Wyższy udział JTS w dochodach z PIT zwiększa bowiem kwotę kalkulacyjną, co bezpośrednio pomniejsza subwencję ogólną z budżetu państwa. Łączny efekt finansowy dla samorządów jest pozytywny i oznacza znaczący wzrost dochodów JST, począwszy od 2029 r.
Tabela 13. przedstawia wyliczenia zmian w podstawie naliczania oraz w samych dochodach JST z tytułu udziału w dochodach z PIT w latach 2027–2030 oraz w wysokości subwencji ogólnej. W 2029 r. wysokość udziałów JST wzrośnie o ok. 5,4 mld zł, natomiast wysokość dochodów budżetu państwa z PIT w tym roku spadnie o ok. 1,1 mld zł.

Tabela 13. Wpływ reformy na podstawę oraz dochody JST z tytułu udziału w dochodach z PIT w ujęciu memoriałowym (w cenach bieżących).

(mld zł)	2027	2028	2029	2030
Przyrost dochodów na podatku liniowym	72,7	79,5	86,4	92,8
Ubytek przychodów na ryczałcie	-137,0	-149,3	-161,5	-173,0
Wzrost podstawy udziałów JST z podatku liniowego			80,8	87,5
Spadek podstawy udziałów JST na ryczałcie			-21,3	-23,0
Wzrost udziałów JST z podatku liniowego			7,4	8,0
Spadek udziałów JST z ryczałtu			-2,0	-2,1
Skutek na wysokość dochodów JST z tytułu udziału w dochodach z PIT			5,4	5,9
Skutek na wysokość dochodów BP z PIT	3,8	4,1	-1,1	-1,3
Skutek na wysokość całkowitych wpływów z PIT	3,8	4,1	4,3	4,6
Skutek na wysokość wydatków BP z tytułu subwencji ogólnej			-2,5	-2,7
Saldo dla BP	3,8	4,1	1,3	1,3
Saldo dla JST			3,0	3,2

Uwagi: wysokość udziałów JST przyjęto na poziomie 9,15 % podstawy: 0,35 % dla województw oraz średnia z 8,6 % dla miast na prawach powiatu i 7,0% oraz 2,0% dla gmin oraz powiatów. Składowe mogą nie sumować się do agregatów ze względu na zastosowanie zaokrągleń.

W tabeli 14. zaprezentowano skutki fiskalne obniżenia limitu przychodów na ryczałcie na wpływy z poszczególnych danin. Przedstawiony skutek na wpływy z daniny solidarnościowej nie uwzględnia innej zmiany będącej częścią reformy, polegającej na podwyższeniu stawki daniny solidarnościowej z 4 % do 5 %.

Tabela 14. Skutek fiskalny obniżenia limitu przychodów na ryczałcie do 250 tys. EUR w ujęciu kasowym (w cenach bieżących) w latach 2027–2030.

	2027	2028	2029	2030
	mln zł	*mln zł*	*mln zł*	*mln zł*
PIT, w tym:	3 348	4 042	4 299	4 543
budżet państwa	3 348	4 042	-1 145	-1 358
JST	0	0	5 445	5 902
subwencja ogólna:	0	0	0	0
budżet państwa (spadek wydatków)	0	0	2 450	2 656
JST	0	0	-2 450	-2 656
składka zdrowotna (NFZ)	2 196	2 563	2 737	2 901
danina solidarnościowa (FS)	0	1 061	1 173	1 287
łącznie	**5 544**	**7 665**	**8 209**	**8 731**

Szacowanie dochodów dla podatników na ryczałcie od przychodów ewidencjonowanych

Procedura szacowania dochodu dla działalności gospodarczych rozliczających się ryczałem od przychodów ewidencjonowanych opiera się na danych o sprzedaży i zakupach z deklaracji VAT oraz danych ZUS o kosztach zatrudnienia. Dane te wykorzystane zostały do przybliżenia kosztów uzyskania przychodów. W pierwszym kroku na podstawie danych VAT i ZUS szacowane są koszty dla podatników VAT. W następnym kroku udziały dochodów w przychodzie podatników VAT ekstrapolowane są na działalności gospodarcze niebędące podatnikami VAT.

Udział kosztów w przychodzie dla podatników VAT obliczono jako udział całkowitych zakupów VAT, powiększonych o koszty zatrudnienia pracowników obliczonych na podstawie danych ZUS, względem całkowitej sprzedaży VAT. Do kosztów zatrudnienia zaliczono wynagrodzenie z umów o pracę wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne po stronie pracodawcy oraz składkami na fundusze. Jako umowę o pracę potraktowano składki z tytułami ubezpieczenia rozpoczynającymi się od 01 lub 02.

W przypadku działalności gospodarczych niebędących podatnikami VAT do policzenia udziału kosztów w przychodzie wykorzystano udział kosztów w przychodzie dla poszczególnych stawek podatku ryczałtowego z dodatkowym podziałem na zatrudniające i niezatrudniające działalności gospodarcze. Przypisanie poszczególnym stawkom udziału kosztów w przychodzie dokonano najpierw dla podatników VAT, których całkowity przychód z działalności gospodarczej jest opodatkowany wyłącznie jedną ze stawek 3 %, 5,5 %, 8,5 %,

	15 % lub pozostałymi stawkami oraz rozliczają się jedynie z własnych przychodów a nie spółek. Dla tak dobranych podatników VAT policzono średni udział kosztów w przychodzie po stawce podatku oraz informacji czy zatrudnia pracowników. Policzone średnie udziały kosztów następnie przypisano działalnościom gospodarczym niebędącym podatnikami VAT według dominującej stawki podatku oraz informacji o zatrudnieniu. Następnie zastosowana została korekta związana z systematyczną różnicą pomiędzy udziałami kosztów deklarowanymi przy rozliczaniu PIT oraz szacowanymi na podstawie danych VAT i ZUS. W celu oszacowania tej różnicy została obliczona średnia różnica pomiędzy kosztami uzyskania przychodu deklarowanymi celem rozliczenia PIT a szacowanymi kosztami na podstawie danych ZUS i VAT dla jednoosobowych działalności gospodarczych: będących podatnikami VAT, rozliczających się skalą podatkową lub podatkiem liniowym, osiągających przychód pomiędzy 5 tys. zł a 1,5 mln zł oraz należących do wybranych sekcji PKD (sekcje C, F, G, H, N). Korektę zastosowano dla wszystkich działalności gospodarczych rozliczających się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych niezależnie od posiadania lub nieposiadania statusu podatnika VAT. Zastosowanie korekty podnosi udział kosztów szacowanych wyłącznie na podstawie danych VAT i ZUS o około 12 %. Wykres 14. wizualizuje rozkład udziału kosztów w przychodzie działalności gospodarczych, które pomiędzy latamu 2021 i 2022 przeszły z opodatkowania na skali podatkowej i podatkiem liniowym na opdatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Dla roku 2021 przedstawiony jest rozkład faktycznego udziału kosztów w przychoodzie, który to zestawiono z rokiem 2022, w którym koszty zostały wstępnie oszacowane według podejścia opisanego powyżej. Na podstawie powyższych różnic, wstępne szacunki udziału kosztów dla ogółu populacji ryczałtowców skorygowano poprzez przeskalowanie logitowe rozkładu. Należy jednak podkreślić, że populacja zmieniających formę opodatkowania nie musi być reprezentatywna dla całego zbioru podmiotów rozliczających się ryczałtem. Dodatkowo, w roku 2022 nastąpiło częściowe zniesienie ograniczeń dotyczących ryczałtu, co mogło wpłynąć na strukturę napływu nowych podatników do tej formy opodatkowania. W ostatnim kroku szacowania kosztów.

Wykres 14. Rozkłady faktycznych oraz szacunkowych udziałów kosztów w przychodzie dla podatników, którzy zmienili formę opodatkowania na ryczałt od przychodów ewidencjonowanych w 2022 r.

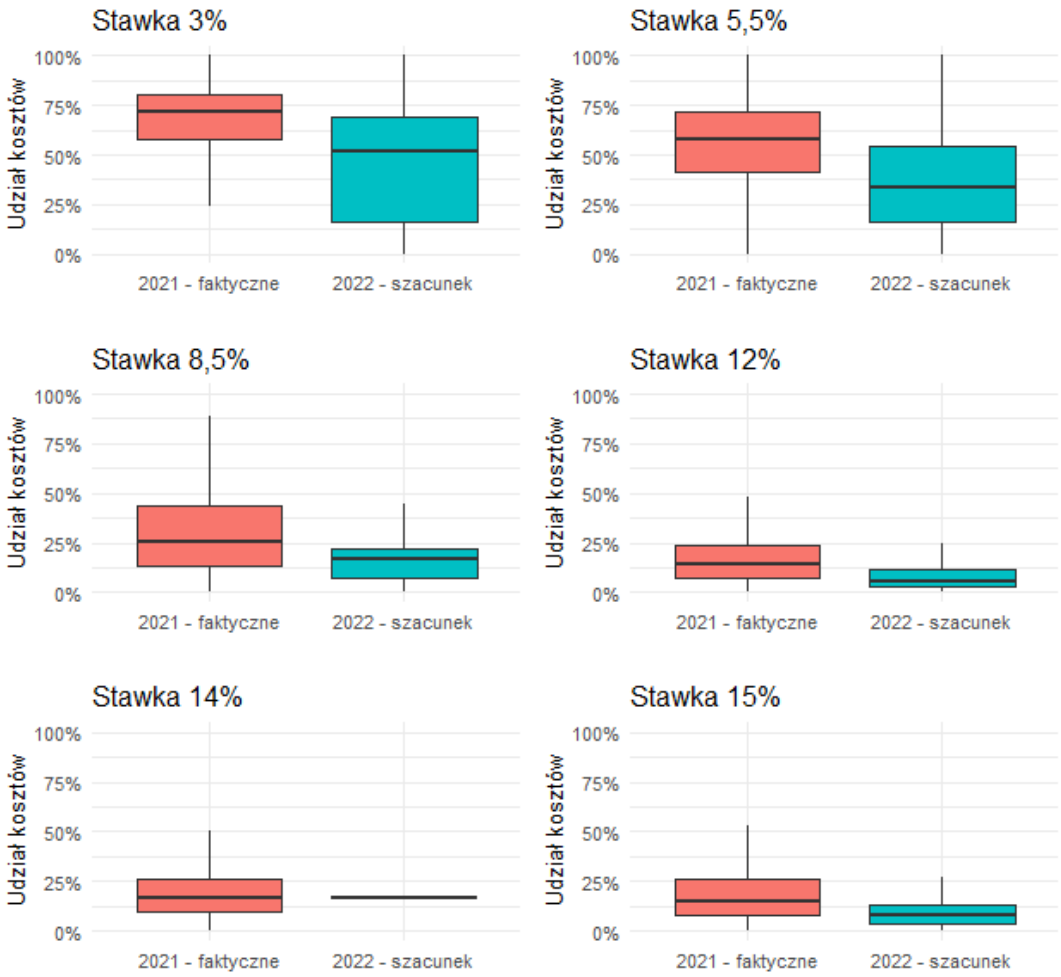

Tabela 15. przedstawia szereg statystyk dotyczących liczebności oraz szacunkowego udziału dochodu po korektach (przychód pomniejszony o koszty) w przychodzie według dominującej stawki ryczałtu.

Tabela 15. Działalności gospodarcze na ryczałcie od przychodów ewidencjonowanych według głównej stawki przychodu

Stawka ryczałtu	Liczba podatników VAT (tys.)	Liczba pozostałych podatników (tys.)	Szacowany średni udział dochodu (%)
3 %	35,3	65,8	19,2 %
5,5 %	109,2	190,5	55,7 %
8,5 %	104,0	156,2	58,1 %
10 %	0,6	0,3	59,8 %
12 %	96,6	15,2	80,6 %
12,5 %	3,4	0,7	61,1 %
14 %	12,0	79,5	80,5 %
15 %	7,7	7,7	71,3 %
17 %	1,5	1,5	59,1 %

Uwagi: Dane za 2024 r. Podziału dokonano na podstawie stawki ryczałtu, z której dany podatnik uzyskiwał największy procent przychodu.

	Szacowane wielkości ustalono z wykorzystaniem wskaźników makroekonomicznych określonych w *Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą szacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (Aktualizacja – maj 2026 r.).* **OPP** Spadek całkowitych wpływów z PIT na skutek wszystkich powyższych zmian wpłynie również na wysokość środków przekazywanych OPP. Pierwszy skutek będzie miał miejsce w 2028 r., podczas rocznego rozliczenia podatku za 2027 r. Przy założeniu pełnego przekazywania środków z 1,5 % na OPP maksymalny skutek szacowany jest na -89 mln zł dla OPP.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0 (2026)	1 (2027)	2 (2028)	3 (2029)	5 (2031)	10 (2036)	*Łącznie (0–10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny bieżące)	duże przedsiębiorstwa	0	-6 240	-8 025	-8 425	-10 345	-13 320	-103 334
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	-5 544	-7 665	-8 209	-9 248	-11 867	-93 369
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	9 144	10 772	12 414	14 617	18 741	145 997
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt będzie miał pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną rodzin, w tym osób starszych i niepełnosprawnych (m.in. zmiana parametrów skali podatkowej).						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	podatnicy/płatnicy	Mogą wystąpić koszty dostosowania systemów płacowo – księgowych po stronie przedsiębiorców, w szczególności realizujących obowiązki płatnika, w związku z projektowaną zmianą parametrów skali podatkowej. Trudno jednak oszacować skutki finansowe tych działań.						
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Źródła danych i przyjęte do obliczeń założenia zostały omówione w pkt. 6.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:
Projektowane regulacje nie wpłyną na zwiększenie obciążeń informacyjnych podatników, nie spowodują też zwiększenia nakładu pracy po stronie administracji podatkowej. Nie spowodują one wzrostu liczby składanych przez podatników/płatników dokumentów (zostaną one rozliczone z wykorzystaniem obecnie obowiązujących formularzy podatkowych, dostosowanych do projektowanych zmian).

9. Wpływ na rynek pracy

Proponowane regulacje nie mają bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny, środowisko naturalne, sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe, demografię, mienie państwowe, informatyzację i zdrowie.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się wejście w życie zmian z dniem 1 stycznia 2027 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przywiduje się przeprowadzania ewaluacji efektów projektowanych rozwiązań. Wpływy budżetowe podlegają bowiem bieżącej ocenie, są też przedmiotem szczegółowej analizy przy dokonywaniu corocznej oceny wykonania budżetu państwa. Corocznie są też opracowywane i publikowane informacje o rozliczeniu podatku PIT i CIT za dany rok podatkowy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

RAPORT Z KONSULTACJI

do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – UD496 (projekt z 29 października 2026 r.)

1. Omówienie wyników przeprowadzanych konsultacji publicznych i opiniowania.

W odniesieniu do projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie tzw. pre-konsultacje publiczne.

Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy były już przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania w ramach projektu UD458.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936), oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy były pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego 30 września 2026 r. podczas posiedzenia tej Komisji w ramach przedstawionego do opinii projektu ustawy UD458.

2. Informacja o okresie przeprowadzenia konsultacji publicznych i opiniowania i terminie wyznaczonym do zajęcia stanowiska.

Nie dotyczy.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie wymagał uzgodnienia i nie był uzgadniany z organami oraz instytucjami UE.

4. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Nie dotyczy.